

U SKLADU SA ČLANOM 163. ZAKONA O TRŽIŠTU KAPITALA (SLUŽBENI GLASNICI RS BROJ 31/2011, 111/2015 I 108/2016), I ČLANOM 14. I 15. PRAVILNIKA O DAVANJU SAGLASNOSTI NA OPŠTA AKTA ORGANIZATORA TRŽIŠTA, INVESTICIONOG DRUŠTVA I CENTRALNOG REGISTRA, DEPOA I KLIRINGA HARTIJA OD VREDNOSTI (SLUŽBENI GLASNIK RS 89/2011 I 44/2012), NA OSNOVU ČLANA 25. STATUTA ERSTE BANK AD NOVI SAD, IZVRŠNI ODBOR ERSTE BANK A.D. NOVI SAD NA SVOJOJ SEDNICI ODRŽANOJ DANA 24.04.2018. GODINE, DONOSI

PRAVILA POSLOVANJA DIREKCIJE BROKERSKO DILERSKIH POSLOVA ERSTE BANK A.D. NOVI SAD

	IZVRŠNI ODBOR	Broj: 10-139/2018 Datum: 24.04.2018.
---	---------------	---

Sadržaj:

1	Uvod	4
1.1	Svrha dokumenta.....	4
1.2	Obuhvat	4
1.3	Klasifikacija	4
1.4	Pravni propisi	4
1.5	Nadzor nad primenom	4
2	Vrste poslova	5
2.1	Brokerski poslovi.....	6
2.2	Dilerski poslovi	6
2.3	Poslovi market mejkera	7
2.4	Poslovi agenta i pokrovitelja	7
2.5	Poslovi investicionog savetnika	8
2.6	Istraživanje tržišta	9
2.7	Pozajmljivanje finansijskih instrumenata	10
2.8	Otvaranje i vođenje računa finansijskih instrumenata u okviru brokersko-dilerske delatnosti i korporativnih usluga	11
2.8.1	Otvaranje i vođenje vlasničkih, založnih, emisionih i ostalih računa finansijskih instrumenata...	11
2.8.2	Otvaranje i vođenje novčanih računa.....	12
2.8.3	Otvaranje i vođenje depo računa finansijskih instrumenata	12
2.8.4	Zastupanje akcionara na skupštinama	12
2.8.5	Drugi poslovi.....	12
3	Uslovi i način obavljanja poslova ovlašćene banke	14
3.1	Uslovi za obavljanje delatnosti Ovlašćene banke	14
3.2	Način obavljanja delatnosti Ovlašćene banke	14
3.3	Načela sigurnog i dobrog poslovanja Ovlašćene banke	14
3.3.1	Zabranjeni poslovi	16
3.3.2	Sprečavanje sukoba interesa.....	16
3.3.3	Lične transakcije	17
4	Međusobna prava i obaveze ovlašćene banke i klijenata	19
4.1	Klijenti	19
4.2	Kategorizacija klijenata	19
4.3	Informacije koje se posebno pružaju malim klijentima	20
4.4	Ugovor sa klijentom	20
4.5	Prikupljanje informacija pri pružanju investicionih usluga	21
4.6	Obaveze klijenta	21

4.7	Politika izvršenja naloga	22
4.8	Odgovornost Ovlašćene banke i klijenata	23
4.9	Zaštita finansijskih instrumenata i novčanih sredstava klijenata Ovlašćene banke	23
4.10	Postupanje sa finansijskim instrumentima klijenata	23
4.11	Korišćenje finansijskih instrumenata klijenata	24
4.12	Postupanje sa novčanim sredstvima klijenata.....	24
4.13	Fond za zaštitu investitora	25
5	Provizija ovlašćene banke i druge naknade	26
6	Način vođenja evidencije i poslovne dokumentacije ovlašćene banke.....	27
6.1	Način vođenja jedinstvene evidencije o trgovini finansijskim instrumentima	27
7	Insajderske i poverljive informacije.....	28
8	Zabrana manipulacije i širenja neistinitih informacija.....	29
8.1	Zabrana manipulacije	29
8.2	Zabrana širenja neistinitih informacija	29
9	Postupanje po pritužbama klijenata	30
10	Etički kodeks.....	31
10.1	Osnovna načela profesionalne etike	31
10.2	Spečavanje nelojalne konkurencije	31
10.3	Manipulativne radnje.....	31
10.4	Iznošenje neistinitih podataka.....	32
10.5	Poslovna tajna	32
10.6	Saopštavanje informacija klijentima	33
10.7	Preporuke	33
10.8	Snimanje telefonskih razgovora	34
10.9	Sprečavanje sukoba interesa	34
10.10	Primanje poklona	35
10.11	Dopunski rad.....	35
10.12	Javna saopštenja i oglašavanje.....	35
11	Obaveštavanje ovlašćene banke	36
11.1	Poveravanje poslova	36
12	Završne odredbe.....	37

1 Uvod

1.1 Svrha dokumenta

Ovim pravilima uređuju se opšti uslovi poslovanja Direkcije brokersko dilerskih poslova Erste Bank a.d. Novi Sad (u daljem tekstu: Ovlašćena banka), a naročito:

- vrste poslova koje obavlja Ovlašćena banka
- uslovi i način njihovog obavljanja poslova Ovlašćene banke
- međusobna prava i obaveze Ovlašćene banke i njenih klijenata;
- kategorizacija klijenata i promena kategorije klijenta
- sadržina ugovora sa klijentom;
- informacije koje se posebno pružaju malim klijentima;
- vrste naloga klijenata, način, uslovi prijema naloga;
- politika izvršenja naloga i poveravanje izvršenja naloga
- zaštita finansijskih instrumenata i novčanih sredstava klijenata Ovlašćene banke;
- uslovi pozajmljivanja finansijskih instrumenata;
- pravila poslovnog ponašanja prilikom pružanja investicionih usluga;
- postupanje po pritužbama klijenata;
- etički kodeks i
- druga pitanja od značaja za rad Ovlašćene banke.

1.2 Obuhvat

Akt se koristi u Direkciji brokersko dilerskog poslovanja

1.3 Klasifikacija

Ovaj interni akt je A1 nivoa.

1.4 Pravni propisi

Pravila su sačinjena u skladu sa članom 163. Zakona o tržištu kapitala («Službeni glasnik» Republike Srbije, br. 31/2011, 111/2015 i 108/2016), i članom 14. i 15. Pravilnika o davanju saglasnosti na opšta akta organizatora tržišta, investicionog društva i Centralnog registra, depoa i kliringa hartija od vrednosti («Službeni glasnik» Republike Srbije, 89/2011 i 44/2012).

1.5 Nadzor nad primenom

Primena ovih Pravila su predmet redovne revizije i kompletan proces odobravanja Pravila mora biti dokumentovan na način koji osigurava postojanje dovoljno dokaza za potrebe internih i eksternih kontrola.

2 Vrste poslova

U skladu sa odredbama člana 2. tačka 8) Zakona o tržištu kapitala (u daljem tekstu: Zakon), a u vezi sa finansijskim instrumentima iz odredaba člana 2. tačka 1 Zakona, Ovlašćena banka (u daljem tekstu Ovlašćena banka) obavlja sledeću delatnost:

- 1) prijem i prenos naloga koji se odnose na prodaju i kupovinu finansijskih instrumenata;
- 2) izvršenje naloga za račun klijenta;
- 3) trgovanje za sopstveni račun;
- 4) investiciono savetovanje;
- 5) usluge pokroviteljstva u vezi sa ponudom i prodajom finansijskih instrumenata uz obavezu otkupa;
- 6) usluge u vezi sa ponudom i prodajom finansijskih instrumenata bez obaveze otkupa;

U skladu sa odredbama člana 2. tačka 9) Zakona Ovlašćena banka će sledeće usluge obavljati kao dodatne:

- 1) čuvanje i administriranje finansijskih instrumenata za račun klijenata, uključujući čuvanje instrumenata i sa tim povezane usluge, kao što je administriranje novčanim sredstvima i kolateralom;
- 2) odobravanje kredita ili zajmova investitorima kako bi mogli da izvrše transakcije jednim ili više finansijskih instrumenata kada je društvo zajmodavac uključeno u transakciju;
- 3) saveti društvima u vezi sa strukturom kapitala, poslovnom strategijom, spajanjem i kupovinom društava i sličnim pitanjima;
- 4) usluge deviznog poslovanja u vezi sa pružanjem investicionih usluga;
- 5) istraživanje i finansijska analiza u oblasti investiranja ili drugi oblici opštih preporuka u vezi sa transakcijama finansijskim instrumentima;
- 6) usluge u vezi sa pokroviteljstvom;
- 7) investicione usluge i aktivnosti, kao i dopunske usluge koje se odnose na osnov izvedenog finansijskog instrumenta, a u vezi sa pružanjem investicionih usluga i aktivnosti, kao i dopunskih usluga

U okviru gore navedenih delatnosti Ovlašćena banka obavlja i sledeće poslove:

- 1) otvara i vodi račune finansijskih instrumenata kod Centralnog registra, depoa i kliringa finansijskih instrumenata (u daljem tekstu: Centralni registar) u ime i za račun zakonitih imalaca – klijenata Ovlašćena banka (vlasnički račun finansijskih instrumenata);
- 2) otvara i vodi račune finansijskih instrumenata kod Centralnog registra u i svoje ime, a za račun zakonitih imalaca – klijenata Ovlašćene banke (zbirni račun finansijskih instrumenata) koji su odvojeni od računa hartija kreditne institucije čiji je Ovlašćena banka deo, a nakon dobijanja dozvole Komisije za hartije od vrednosti (u daljem tekstu Komisije)
- 3) otvara i vodi novčane račune klijenata, a koji su odvojeni od novčanih računa kreditne institucije čiji je Ovlašćena banka deo, a nakon dobijanja dozvole Komisije;
- 4) izvršava naloge za prenos prava iz finansijskih instrumenata i naloge za upis prava trećih lica na hartijama od vrednosti i stara se o prenosu prava iz tih hartija;
- 5) naplaćuje potraživanja po osnovu dospelih finansijskih instrumenata, kamata i dividendi za račun zakonitih imalaca tih hartija i stara se o ostvarivanju drugih prava koja pripadaju zakonitim imalcima finansijskih instrumenata koji su klijenti Ovlašćene banke;

- 6) obaveštava akcionare o godišnjim skupštinama akcionarskih društava i zastupa ih na tim skupštinama;
- 7) po ovlašćenju klijenta stara se o izvršavanju poreskih obaveza klijenta po osnovu finansijskih instrumenata čiji je klijent zakoniti imalac;
- 8) obavlja i druge poslove u skladu sa Zakonom.

Pod trgovinom finansijskim instrumentima, u smislu ovih Pravila, podrazumeva se kupovina ili prodaja finansijskih instrumenata, a naročito prenosivih hartijama od vrednosti koje obuhvataju: (1) akcije društava ili druge hartije od vrednosti ekvivalentne akcijama društava, a predstavljaju učešće u kapitalu ili u pravima glasa tog pravnog lica, kao i depozitne potvrde koje se odnose na akcije;(2) obveznice i druge oblike sekjuritizovanog duga, uključujući i depozitne potvrde koje se odnose na navedene hartije;(3) drugu hartiju od vrednosti koja daje pravo na sticanje i prodaju takve prenosive hartije od vrednosti ili na osnovu koje se može obavljati plaćanje u novcu, a čiji se iznos utvrđuje na osnovu prenosive hartije od vrednosti, valute, kamatne stope, prinosa, robe, indeksa ili drugih odredivih vrednosti; kako i instrumentima tržišta novca kao što su: (1) trezorski, (2) blagajnički i (3) komercijalni zapisi i sertifikati o depozitu, izuzev instrumenata plaćanja;

Odredbe ovih pravila kojima se uređuje trgovina hartijama od vrednosti shodno se primenjuju i na trgovinu finansijskim derivatima i drugim finansijskim instrumentima.

2.1 Brokerski poslovi

Brokerske poslove Ovlašćena banka obavlja, na osnovu ugovora sa klijentom koji je zaključen u pisanom obliku, pre prijema prvog naloga klijenta za kupovinu ili prodaju finansijskih instrumenata.

Ovlašćena banka nema obavezu zaključivanja ugovora sa klijentima navedenim u tački 4.4 st. 3 - Ugovor sa klijentom.

Ugovorom o obavljanju brokerskih poslova Ovlašćena banka se obavezuje da će posredovati u kupovini ili prodaji finansijskih instrumenata za klijenta, odnosno da će obavljati kupovinu i prodaju tih hartija za račun klijenta, na osnovu naloga klijenta, a klijent se obavezuje da će Ovlašćenoj banci za tu uslugu platiti proviziju.

Ovlašćena banka je dužna da, pre prijema naloga za kupovinu ili prodaju finansijskih instrumenata, upozna klijenta sa svim okolnostima koje su od značaja za donošenje odluke u vezi kupovine ili prodaje finansijskih instrumenata, kao što su trenutna cena i ranija kretanja cena tih hartija, njihova likvidnost na tržištu i rizici investiranja u takve hartije od vrednosti.

Ovlašćena banka nema ovu obavezu prema licima navedenim u Tački 4.4 st. 3 - Ugovor sa klijentom.

Ovlašćena banka prima i izvršava naloge klijenata za kupovinu ili prodaju finansijskih instrumenata u skladu sa Zakonom, aktom Komisije za hartije od vrednosti, ovim Pravilima, Politikom izvršenja naloga Ovlašćene banke i ugovorom o obavljanju brokerskih poslova.

2.2 Dilerski poslovi

Ovlašćena banka obavlja dilerske poslove kupovinom i prodajom finansijskih instrumenata u svoje ime i za svoj račun radi ostvarivanja razlike u ceni.

Dilerske poslove Ovlašćena banka obavlja na regulisanom tržištu, MTP ili van regulisanog tržišta ili MTP-a, u skladu sa Zakonom.

U obavljanju dilerskih poslova Ovlašćena banka poštuje sledeća pravila:

- izvršava naloge svojih klijenata i druge ugovorne obaveze prema klijentima, tako da svoje interese i interese povezanih lica ne stavlja ispred interesa klijenata;
- ne može ispostavljati nalog za kupovinu ili prodaju iste hartije od vrednosti koje su predmet naloga klijenta, pre unosa prethodno ispostavljenog naloga klijenta u informacioni sistem organizatora tržišta;

- upravlja sopstvenim portfoliom finansijskih instrumenata na način kojim se obezbeđuje takva adekvatnost kapitala, izloženost riziku i upravljanje likvidnošću koji neće ugroziti izvršavanje obaveza Ovlašćene banke prema klijentima.

Ovlašćena banka će prilikom izvršenja dilerskih naloga voditi politikama i internim aktima Banke u oblasti sprečavanja sukoba interesa.

Ako Ovlašćena banka prouzrokuje štetu svojim klijentima, postupanjem suprotno odredbi stava 3. ove tačke ili na drugi način, dužna je da tu štetu nadoknadi u skladu sa odredbama Zakona o obligacionim odnosima.

2.3 Poslovi market mejkera

Ovlašćena banka obavlja poslove market-mejkera obaveznom kupovinom i prodajom finansijskih instrumenata na regulisanom tržištu ili MTP-u u svoje ime i za svoj račun po ceni koju unapred objavljuje.

Poslove market-mejkera Ovlašćena banka obavlja na organizovanom regulisanom tržištu ili MTP-u u skladu sa pravilima poslovanja organizatora tržišta.

2.4 Poslovi agenta i pokrovitelja

Kada obavlja poslove agenta emisije finansijskih instrumenata bez obaveze otkupa neprodatih finansijskih instrumenata, Ovlašćena banka za klijenta, izdavaoca finansijskih instrumenata, organizuje poslove u vezi sa:

- 1) izdavanjem finansijskih instrumenata javnom ponudom sa ili bez obaveze objavljivanja Prospekta;
- 2) uključivanjem finansijskih instrumenata izdatih javnom ponudom na regulisano ili MTP tržište.

Poslove iz stava 1. ove tačke Ovlašćena banka obavlja na način koji će omogućiti primenu strategije u organizovanju izdavanja finansijskih instrumenata koja je najpovoljnija za klijenta, posebno vodeći računa o tome da li se izdavanje vrši javnom ponudom sa ili bez obaveze objavljivanja prospekta .

Ugovorom o organizovanju izdavanja finansijskih instrumenata bez obaveze otkupa Ovlašćena banka se obavezuje da organizuje izdavanje tih instrumenata, putem javne ponude, tako što će nastojati da treća lica vrše upis i uplatu finansijskih instrumenata, a klijent se obavezuje da za tu uslugu plati Ovlašćenoj banci naknadu.

Ugovorom iz stava 3. ove tačke uređuju se međusobna prava i obaveze između Ovlašćene banke i klijenta, a naročito:

- 1) organizovanje poslova izdavanja finansijskih instrumenata koje obuhvata:
 - učešće Ovlašćene banke u pripremi prospekta za izdavanje finansijskih instrumenata javnom ponudom, odnosno zahteva i dokumentacije o izdavanju finansijskih instrumenata bez obaveze objavljivanja prospekta i odgovornost ugovornih strana za pripremu prospekta odnosno zahteva
 - pripremu za organizovanje upisa i uplate finansijskih instrumenata;
 - obaveštavanje investitora o izdavanju finansijskih instrumenata;
 - organizovanje mesta za upis i uplatu finansijskih instrumenata;
 - vršenje prezentacija kod izdavanja finansijskih instrumenata sa obavezom objavljivanja prospekta
 - druge poslove u skladu sa ugovorom između klijenta i Ovlašćene banke.
- 2) organizovanje poslova uključivanja finansijskih instrumenata na regulisano tržište ili MTP

obuhvata:

- učestvovanje u pripremi prospekta i druge dokumentacije potrebne radi dobijanja odobrenja Komisije za hartije od vrednosti za uključivanje izdatih finansijskih instrumenata na regulisano tržište ili MTP;
 - pripremu zahteva i druge dokumentacije koji se podnose organizatoru tržišta za uključivanje finansijskih instrumenata na regulisano tržište ili MTP;
 - druge poslove u skladu sa ugovorom između klijenta i Ovlašćene banke.
- 3) visinu i način obračuna naknade i troškova za obavljanje poslova agenta emisije;
 - 4) druga međusobna prava i obaveze.

Ugovorom o obavljanju poslova agenta emisije između Ovlašćene banke i klijenta, izdavaoca finansijskih instrumenata, može se ograničiti obaveza Ovlašćene banke na:

- 1) određenu količinu finansijskih instrumenata koje se izdaju, odnosno da li se obaveza agenta odnosi na jednu ili više emisija finansijskih instrumenata koje se izdaju;
- 2) određenu vrstu posla koju obavlja agent emisije (način organizovanja poslova distribucije ili uključivanja finansijskih instrumenata na regulisano tržište ili MTP).

U obavljanju poslova pokrovitelja emisije Ovlašćena banka organizuje izdavanje finansijskih instrumenata sa obavezom njihovog otkupa od izdavaoca radi dalje prodaje ili sa obavezom otkupa od izdavaoca neprodatih finansijskih instrumenata do isteka roka za upis i uplatu.

Ugovorom o izdavanju finansijskih instrumenata sa obavezom otkupa Ovlašćena banka se obavezuje da od izdavaoca kupi sve finansijske instrumente i potom organizuje njihovu dalju prodaju ili da kupi samo one finansijskih instrumenata koji ostanu neupisani i neuplaćeni nakon isteka roka za upis i uplatu, a potom organizuje njihovu distribuciju, dok se izdavalac obavezuje da za te usluge plati naknadu.

Ugovor o organizovanju izdavanja finansijskih instrumenata sa obavezom otkupa obavezno sadrži elemente propisane Pravilnikom Komisije o pravilima ponašanja investicionog društva prilikom pružanja usluga.

Ugovor o pokroviteljstvu koji Ovlašćena banka zaključuje sa klijentom, naročito, sadrži:

1. obavezu pokrovitelja da otkupi celu emisiju ili samo deo neprodatih finansijskih instrumenata do isteka roka za upis i uplatu;
2. odgovornost ugovornih strana u vezi sa izdavanjem finansijskih instrumenata i emisijom cene, odnosno kamatnu stopu;
3. potencijalnu obavezu izdavaoca da u određenom periodu nakon otpočinjanja primarne prodaje ne vrši izdavanje ili prodaju finansijskih instrumenata iste vrste;
4. odredbe o naknadama, provizijama i uslovima plaćanja usluge pokroviteljstva.

2.5 Poslovi investicionog savetnika

Pre početka i tokom pružanja usluga investicionog savetovanja Ovlašćena banka je dužna da od klijenta ili potencijalnog klijenta zahteva informacije o njegovom znanju i iskustvu, finansijskoj situaciji i investicionim ciljevima klijenta koji su značajni za određenu vrstu finansijskog instrumenta ili usluge, na osnovu kojih bi mogla da im preporuči za njih odgovarajuću transakciju ili finansijski instrument.

Informacije koje klijent dostavlja iz stava 1. ove tačke su u pisanom obliku i sadrže elemente propisane pravilnikom Komisije o pravilima ponašanja investicionog društva prilikom pružanja usluga.

.

Profil koji Ovlašćena banka sastavlja o znanju i iskustvu klijenta ili potencijalnog klijenta mora da sadrži elemente propisane gore navedenim Pravilnikom.

Ovlašćena banka će sa klijentom kome pruža savetodavne usluge zaključiti ugovor o obavljanju poslova investicionog savetnika.

Pod savetodavnim uslugama smatra se:

- 1) obaveštavanje klijenata o stanju na tržištu finansijskih instrumenata i davanje saveta u vezi kupovine, odnosno prodaje određenih finansijskih instrumenata;
- 2) davanje pravnih ili finansijskih saveta iz oblasti korporativnog upravljanja;
- 3) obavljanje tehničke, fundamentalne i druge analize;
- 4) učestvovanje u izradi pravnih i drugih akata i dokumenata;
- 5) investiciono savetovanje odnosno pružanje lične preporuke klijentu u pogledu jedne ili više transakcija finansijskim instrumentima;
- 6) obavljanje drugih sličnih poslova za klijente u skladu sa Zakonom;

Opšte informacije u cilju upoznavanja zainteresovanih lica sa Pravilima poslovanja Ovlašćene banke, principima rada regulatornog organa i tehnikom funkcionisanja tržišta finansijskih instrumenata nemaju karakter savetodavnih usluga u smislu odredbi ove tačke.

Ugovorom o obavljanju poslova investicionog savetnika uređuju se međusobna prava i obaveze Ovlašćene banke i klijenta, a naročito:

- 1) vrsta savetodavnih usluga;
- 2) uslovi i način obavljanja usluga;
- 3) očekivani prinosi i drugi efekti za klijenta;
- 4) iznos naknade i troškova u vezi sa obavljanjem poslova investicionog savetnika;
- 5) druga prava i obaveze ugovornih strana.

2.6 Istraživanje tržišta

Ovlašćena banka obavlja poslove istraživanja tržišta u sklopu Odeljenja investicionog savetovanja.

Poslovi istraživanja tržišta obuhvataju saopštavanje informacija jednom ili više potencijalnih investitora pre transakcije, kako bi se procenio interes potencijalnih investitora za moguću transakciju i njene uslove, kao što su potencijalni obim ili cena:

- 1) izdavaocu hartija od vrednosti;
- 2) prodavcu finansijskog instrumenta na sekundarnom tržištu u tolikoj količini ili vrednosti da se transakcija razlikuje od redovnog trgovanja i uključuje način prodaje koji se zasniva na prethodnoj proceni interesa od strane potencijalnog investitora;
- 3) licu koje deluje u ime ili za račun lica iz tač. 1) i 2)

Pod istraživanjem tržišta se takođe smatra i objavljivanje insajderskih informacija licima koja imaju pravo na te hartije od vrednosti od strane lica koja nameravaju da daju ponudu za preuzimanje akcija (ili Banke koja deluje u ime i za račun tih lica) ili sprovedu spajanje društava, ukoliko su kumulativno ispunjeni sledeći uslovi:

- 1) da su informacije potrebne kako bi omogućile licima koja imaju pravo na te hartije od vrednosti da odluče o tome jesu li spremna da ponude svoje hartije od vrednosti na prodaju;
- 2) da je za odluku o ponudi za preuzimanje ili spajanje društava u razumnoj meri potrebna namera lica da prodaju svoje hartije od vrednosti

Ovlašćena banka, kada obavlja poslove istraživanja tržišta implementira mere koje imaju za cilj da spreče širenje insajderskih informacija, te da sva lica koja učestvuju u istraživanju tržišta dobiju iste informacije, kao i da dokumentuje ispunjenje ovih mera.

Procedurom za upravljanje sukobom interesa i Politikom tržišta kapitala za vlasničke hartije, Ovlašćena banka dodatno definiše način sprovođenja istraživanja tržišta, evidencije o istraživanju tržišta i druge relevantne elemente istraživanja tržišta.

2.7 Pozajmljivanje finansijskih instrumenata

Ovlašćena banka može pozajmljivati finansijske instrumente klijenta drugom klijentu, drugom investicionom društvu ili kreditnoj instituciji članu Centralnog registra ukoliko je ugovorom ili pisanim ovlašćenjem klijent na to ovlastio Ovlašćenu banku.

Profit ostvaren pozajmljivanjem finansijskih instrumenata klijenta pripisuje se klijentu, s tim da Ovlašćena banka može da naplati usluge ugovaranja pozajmljivanja u skladu sa Pravilnikom o tarifi Ovlašćene banke.

Ovlašćena banka može pozajmljivati finansijske instrumente sa svog računa licima iz stava 1. ove tačke, a profit ostvaren pozajmljivanjem finansijskih instrumenata pripisuje se Ovlašćenoj banci.

Ovlašćena banka vodi evidenciju u vezi sa tim transakcijama na način propisan aktima Komisije

Ovlašćena banka može davati na zajam:

- 1) finansijske instrumente čiji je zakoniti imalac Ovlašćena banka;
- 2) finansijske instrumente čiji je zakoniti imalac klijent sa kojim Ovlašćena banka ima zaključen ugovor o vođenju računa finansijskih instrumenata, pod uslovom da sa tim klijentom zaključi ugovor o opštim uslovima pozajmljivanja finansijskih instrumenata ili da ju je klijent ovlastio na to pisanim ovlašćenjem,;
- 3) finansijske instrumente čiji je zakoniti imalac klijent sa kojim Ovlašćena banka ima zaključen ugovor o upravljanju finansijskim instrumentima. kojim je ugovorena i mogućnost pozajmljivanja finansijskih instrumenata klijenta;

Klijent ima pravo da izvrši uvid u stanje finansijskih instrumenata koje su predmet ugovora o pozajmljivanju i ovo pravo ne može biti ograničeno ugovorom sa Ovlašćenom bankom.

Ugovor o opštim uslovima pozajmljivanja finansijskih instrumenata zaključuje se na određeno vreme, a najduže na godinu dana i sadrži:

- 1) naziv i sedište, odnosno ime i prebivalište ugovornih strana;
- 2) naziv i sedište izdavaoca finansijskih instrumenata na koje se ugovor odnosi;
- 3) vrstu, klasu, odnosno seriju, CFI kod i ISIN broj ili drugu međunarodno priznatu oznaku finansijskih instrumenata;
- 4) količinu finansijskih instrumenata koje se mogu pozajmljivati, odnosno koje se uzimaju na zajam;
- 5) međusobna prava i obaveze ugovornih strana;
- 6) odredbe o dužini trajanja ugovora;
- 7) vreme na koje se mogu davati na zajam finansijski instrumenti klijenta, odnosno vreme na koje je zaključen ugovor;
- 8) iznos naknade;
- 9) saglasnost klijenta da za vreme trajanja ugovora neće vršiti svoja prava iz finansijski instrumenti na koje se ugovor odnosi;
- 10) ovlašćenje koje klijent daje Ovlašćenoj banci da izvrši prenos prava iz finansijskih instrumenata na koje se ugovor odnosi;
- 11) datum zaključenja ugovora i potpise ugovornih strana.

Ovlašćena banka je dužna da najkasnije narednog radnog dana od dana prenosa finansijskih instrumenata sa računa klijenta obavesti tog klijenta o datumu prenosa, količini prenetih instrumenata i vremenu na koje su instrumenti pozajmljeni.

Obaveštenje iz stava 1. tačke sadrži:

- 1) datum prenosa finansijskih instrumenata;
- 2) količinu prenetih finansijskih instrumenata;
- 3) vreme na koje su hartije od vrednosti date na zajam odnosno pozajmljene od strane zajmoprimca.

Ovlašćena banka može za račun klijenta posredovati u zaključenju ugovora o zajmu finansijskih instrumenata.

Hartije od vrednosti na kojima je konstituisano pravo zaloge, odnosno čiji je promet ograničen, ne mogu biti predmet ugovora o zajmu.

Po zaključenju ugovora o zajmu, zajmodavac je dužan da izvrši prenos finansijskih instrumenata koji su predmet ugovora na vlasnički račun zajmoprimca.

Ispunjenje obaveza od strane zajmoprimca mora biti obezbeđeno davanjem zaloge čija vrednost ne može biti manja od tržišne vrednosti vrednosti pozajmljenih finansijskih instrumenata u vreme zaključenja ugovora.

Ako tržišna vrednost finansijskih instrumenata koji su predmet zaloge padne ispod tržišne vrednosti finansijskih instrumenata koje su predmet ugovora o zajmu, zajmoprimac je dužan da dodatno obezbedi ispunjenje svoje obaveze tako da predmet zaloge uvek odgovara vrednosti pozajmljenih finansijskih instrumenata.

Ako zajmoprimac o dospelosti ne izmiri svoju obavezu nastalu iz ugovora o zajmu finansijskih instrumenata, zajmodavac može odrediti vrednost svog potraživanja na način određen ugovorom ili u odnosu na vrednost finansijskih instrumenata koju su one imale na dan zaključenja tog ugovora ili na dan ispunjenja obaveze zajmoprimca i prodati predmet zaloge u skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima.

2.8 Otvaranje i vođenje računa finansijskih instrumenata u okviru brokersko-dilerske delatnosti i korporativnih usluga

2.8.1 Otvaranje i vođenje vlasničkih, založnih, emisionih i ostalih računa finansijskih instrumenata

Ugovorom o otvaranju i vođenju vlasničkog računa finansijskih instrumenata Ovlašćena banka se obavezuje da kod Centralnog registra otvori vlasnički račun finansijskih instrumenata, a po zahtevu klijenta i založni račun, u ime i za račun klijenta, a klijent se obavezuje da Ovlašćenoj banci za te usluge plati naknadu, u skladu sa Pravilnikom o tarifi Ovlašćene banke.

Ugovorom o otvaranju i vođenju vlasničkog računa finansijskih instrumenata utvrđuje se obaveza Ovlašćene banke da:

- 1) kod Centralnog registra otvori vlasnički račun finansijskih instrumenata u ime i za račun klijenta;
- 2) kod Centralnog registra otvori založni račun finansijskih instrumenata u ime i za račun klijenta, a po zahtevu klijenta;
- 3) vodi stanje na vlasničkom računu finansijskih instrumenata klijenta (ažurno evidentira sve promene na tom računu koje nastaju usled kupovine i prodaje finansijskih instrumenata i prenosa prava na finansijskih instrumenata koje se vode na računu klijenta);
- 4) dostavlja klijentu stanje, odnosno podatke o prometu na tom računu kao izvod iz centralne informacione baze Centralnog registra.

Ovlašćena banka može finansijske instrumente klijenta držati na zbirnom računu odvojenom od računa Banke. Ovlašćena banka će u svojim knjigama voditi analitiku koja omogućava da se u svakom trenutku mogu razlikovati finansijski instrumenti po klijentima. Obaveze Ovlašćene banke i obaveze klijenta će biti precizirane posebnim aneksom Ugovora o otvaranju i vođenju vlasničkog računa finansijskih instrumenata

Ugovor o vođenju emisionog računa Ovlašćena banka zaključuje sa izdavaocem finansijskih instrumenata u skladu sa Zakonom, Pravilima poslovanja i drugim aktima Centralnog registra, drugim propisima i ovim Pravilima.

Ugovorom o vođenju emisionog računa Ovlašćena banka se obavezuje da kod Centralnog registra otvori emisioni račun finansijskih instrumenata, u ime i za račun klijenta, a klijent se obavezuje da Ovlašćenoj banci za te usluge plati naknadu, u skladu sa Pravilnikom o tarifi Ovlašćene banke, radi:

- 1) dodele ISIN broja i CFI koda za finansijskih instrumenata kojima ove oznake ranije nisu dodeljene;
- 2) prenosa prava iz finansijskih instrumenata sa emisionog računa na vlasničke račune finansijskih instrumenata u postupku registracije emisije finansijskih instrumenata u Centralnom registru i izdavanja tih hartija;
- 3) vođenja evidencije o izdatim finansijskim instrumenatima.

Ovlašćena banka obavlja poslove iz tačke 2. stava 2. ovog člana na osnovu dozvole za obavljanje poslova agenta emisije.

Prenos prava iz finansijskih instrumenata među računima istog imaoca i prenos na račun novog imaoca, kao i upis prava i brisanje prava trećih lica na finansijskim instrumentima, Ovlašćena banka vrši u ime i za račun svojih klijenata unosom naloga za prenos finansijskih instrumenata, odnosno naloga za upis i brisanje prava trećih lica kod Centralnog registra.

2.8.2 Otvaranje i vođenje novčanih računa

Ovlašćena banka može novčana sredstva klijenta držati na posebnom novčanom računu odvojenom od računa Banke. Ovlašćena banka će u svojim knjigama voditi analitiku koja omogućava da se u svakom trenutku identifikuju novčana sredstva po klijentima vlasnicima tih sredstava.

2.8.3 Otvaranje i vođenje depo računa finansijskih instrumenata

Ugovorom o vođenju depo računa finansijskih instrumenata koji klijent potpisuje sa Ovlašćenom bankom, Ovlašćena banka se obavezuje da, u ime i za račun klijenta, otvori depo račun finansijskih instrumenata kod Centralnog registra, u skladu sa Zakonom, Pravilima poslovanja Centralnog registra i drugim propisima, a klijent se obavezuje da Ovlašćenoj banci za te usluge plati naknadu, u skladu sa Pravilnikom o tarifi Ovlašćene banke.

Klijent iz stava 1. može biti :

- Lice koje stiče akcije ciljnog društva u postupku ponude za preuzimanje akcija,
- Izdavalac - u postupku sticanja sopstvenih akcija saglasno Zakonu o privrednim društvima,

2.8.4 Zastupanje akcionara na skupštinama

Ugovorom o zastupanju akcionara na skupštinama akcionarskih društava Ovlašćena banka se obavezuje da klijenta koji poseduje akcije sa pravom glasa određenog akcionarskog društva zastupa na skupštini tog društva, na osnovu punomoćja koje se daje za svaku skupštinu posebno, na način i pod uslovima utvrđenim zakonom, osnivačkim aktom i statutom tog društva, a klijent se obavezuje da za to plati naknadu Ovlašćenoj banci, u skladu sa Pravilnikom o tarifi Ovlašćene banke.

Ovlašćena banka je dužna da zastupa akcionare na skupštini društva u skladu sa instrukcijama klijenta.

Ovlašćena banka je dužna da akcionare koji joj daju punomoćje upozori na sva ograničenja za takvo zastupanje koja proizilaze iz zakona i drugih propisa.

2.8.5 Drugi poslovi

Ugovorom o pružanju usluga u postupku vršenja korporativnih radnji Ovlašćena banka se obavezuje da u ime i za račun izdavaoca vrši sledeće usluge:

1. podnošenje zahteva Centralnom registru, depou i kliringu hartija od vrednosti (u daljem tekstu CR) za dodelu CFI koda i ISIN broja;

2. otvaranje emisionog računa i upis hartija od vrednosti u CR (registracija emisije);
3. promena podataka koji se vode u jedinstvenoj evidenciji zakonitih imalaca hartija od vrednosti u CR, radi ispravke greške u toj evidenciji na zahtev Izdavaoca;
4. usaglašavanje/uknjižavanje baze akcionara u CR;
5. ispis hartija od vrednosti;
6. dostavljanje zahteva CR za izdavanje Jedinstvene evidencije akcionara za potrebe održavanja Skupštine akcionara;
7. obaveštavanje u skladu sa Pravilima poslovanja Centralnog registra;
8. podnošenje zahteva za uključenje finansijskih instrumenata na regulisano tržište, odnosno MTP organizatora tržišta;
9. izrada i ažuriranje informatora izdavaoca;
10. postavljanje na sajt Korporativnog agenta prospekta čija je sadržina propisana aktom Komisije za hartije od vrednosti (u daljem tekstu : Osnovni prospekt), a na zahtev Izdavaoca;
11. delistiranje finansijskog instrumenta sa regulisanog tržišta odnosno MTP-a.

Za gore navedene usluge Izdavalac se obavezuje da Ovlašćenoj banci za te usluge plati naknadu, u skladu sa Pravilnikom o tarifi Ovlašćene banke i potpisanim Aneksom.

Ugovorom o obavljanju pojedinih poslova mogu se utvrditi i drugi poslovi Ovlašćene banke, kao što su poslovi u vezi sa izvršavanjem poreskih obaveza zakonitih imalaca finansijskih instrumenata klijenata društva, poslovi pozajmljivanja finansijskih instrumenata i drugi poslovi u vezi sa sprovođenjem i izvršenjem osnovnog ugovora.

3 Uslovi i način obavljanja poslova ovlašćene banke

3.1 Uslovi za obavljanje delatnosti Ovlašćene banke

Ovlašćena banka svoju delatnost obavlja, po dobijanju dozvole za obavljanje delatnosti od strane Komisije, a po ispunjenju uslova u pogledu kadrovske, organizacione osposobljenosti, i tehničke opremljenosti i drugih uslova u skladu sa Zakonom i Pravilnikom Komisije o organizacionim zahtevima za pružanje investicionih usluga i obavljanje investicionih aktivnosti i dodatnih usluga..

Ovlašćena banka ima najmanje dva lica zaposlena sa punim radnim vremenom koja imaju dozvolu Komisije za obavljanje poslova brokera, i investicionog savetnika s tim što:

- 1) za pružanje usluga prijema i prenosa naloga, i izvršenja naloga za račun klijenta, trgovanja za sopstveni račun, Ovlašćena banka mora imati zaposleno lice sa dozvolom Komisije za obavljanje poslova brokera;
- 2) za pružanje usluga investicionog savetovanja, Ovlašćena banka mora imati zaposleno lice sa dozvolom Komisije za obavljanje tih poslova;

Ovlašćena banka ispunjava sve ostale uslove koji se tiču poslovnog prostora, organizacije i funkcionisanja informacionog sistema, računovodstvenih procedura kao i mera za obezbeđenje kontinuiteta poslovanja, a koji su detaljno propisani Pravilnikom Komisije o organizacionim zahtevima za pružanje investicionih usluga i obavljanje investicionih aktivnosti i dodatnih usluga

3.2 Način obavljanja delatnosti Ovlašćene banke

Ovlašćena banka obavlja trgovinu finansijskim instrumentima na regulisanom tržištu, multilateralnoj trgovačkoj platformi (u dalnjem tekstu MTP) ako Zakonom i podzakonskim aktima nije drugačije određeno.

Ovlašćena banka po pravilu obavlja trgovinu finansijskim instrumentima po metodama koje su propisane pravilima poslovanja berze ili drugog organizatora tržišta (u daljem tekstu: organizator tržišta).

Izuzetno od odredbe stava 1. ove tačke, Ovlašćena banka može obavljati trgovinu finansijskim instrumentima i van regulisanog tržišta ili MTP-a, na OTC tržištu, a u slučajevima propisanim Zakonom i podzakonskim aktima.

3.3 Načela sigurnog i dobrog poslovanja Ovlašćene banke

Prilikom pružanja investicionih usluga klijentima, Ovlašćena banka je dužna da stavlja interese svojih klijenata ispred sopstvenih interesa i posluje pravično, pošteno i profesionalno, u skladu sa najboljim interesima klijenata poštujući načela utvrđena odredbama Zakona o tržištu kapitala.

Sve informacije, uključujući i marketinške, koje Ovlašćena banka upućuje svojim klijentima ili potencijalnim klijentima, moraju biti istinite, jasne i da ne dovode u zabludu, a marketinški materijal mora biti jasno označen kao takav.

Kako bi klijenti mogli da shvate prirodu i rizike investicionih usluga i vrstu finansijskog instrumenta koji se nudi i da donesu utemeljenu odluku o ulaganju, Ovlašćena banka klijentima ili potencijalnim klijentima daje odgovarajuće informacije u razumljivom obliku o:

- 1) investicionom društvu i njegovim uslugama;
- 2) finansijskim instrumentima i predloženim investicionim strategijama, uključujući odgovarajuće smernice i upozorenja u vezi sa rizikom ulaganja u pomenute instrumente, odnosno strategije;
- 3) mestima izvršenja naloga;
- 4) troškovima i naknadama.

Pri pružanju investicionog saveta Ovlašćena banka je dužna da prikupi neophodne informacije o znanju i iskustvu klijenta ili potencijalnog klijenta o investicionoj oblasti, finansijskoj situaciji i investicionim ciljevima klijenta koji su značajni za određenu vrstu finansijskog instrumenta ili usluge, kako bi

investiciono društvo bilo u stanju da klijentu ili potencijalnom klijentu preporuči za njega odgovarajuću investicionu uslugu ili finansijski instrument.

Kada Ovlašćena banka pruža druge investicione usluge koje nisu navedene u prethodnom stavu, dužna je da zahteva od klijenta ili potencijalnog klijenta podatke o njegovom znanju i iskustvu u investicionoj oblasti koja je od značaja za finansijski instrument ili uslugu koja se nudi ili traži, kako bi moglo da proceni u kojoj meri su predviđena investiciona usluga ili finansijski instrument odgovarajući za klijenta.

U slučaju kada Ovlašćena banka smatra da, na osnovu informacija dobijenih od klijenta, finansijski instrument ili usluga nisu pogodni za klijenta ili potencijalnog klijenta, o tome je dužna da ga upozori, u formi Izjave o upozorenju.

U slučaju kada klijent ili potencijalni klijent odluči da ne pruži informacije ili kada ne pruži dovoljno informacija o svom znanju i iskustvu, Ovlašćena banka je dužna da upozori klijenta ili potencijalnog klijenta da se zbog takve odluke ne može utvrditi da li su za njega određeni finansijski instrument ili usluga odgovarajući, formi Izjave o upozorenju.

Ovlašćena banka u pružanju investicionih usluga koje se jedino tiču izvršenja, odnosno prijema i prenosa naloga klijenata bez vršenja dodatnih usluga, može pružiti te investicione usluge svojim klijentima bez obaveze pribavljanja podataka o njegovom znanju i iskustvu u investicionoj oblasti koja je od značaja za finansijski instrument ili uslugu koja se nudi ili traži, ukoliko su ispunjeni sledeći uslovi:

- 1) usluge se odnose na akcije koje su uključene u trgovanje na regulisano tržište, odnosno MTP ili na ekvivalentno tržište trećih zemalja koje ispunjava uslove iz poglavlja VII. Zakona, instrumente tržišta novca, obveznice i druge forme sekjuritizovanog duga, jedinice institucija kolektivnog investiranja i ostale slične finansijske instrumente, isključujući obveznice i instrumente sekjuritizovanog duga koji sadrže izvedeni finansijski instrument;
- 2) usluga je pružena na inicijativu klijenta ili potencijalnog klijenta;
- 3) klijent ili potencijalni klijent je bio jasno obavešten da, tokom pružanja određene usluge Ovlašćena banka nema obavezu da procenjuje podobnost pruženog ili ponuđenog finansijskog instrumenta ili usluge, te da stoga klijent ne uživa pravo zaštite iz pravila poslovanja, a ovo upozorenje se može davati u standardizovanoj formi;
- 4) Ovlašćena banka ispunjava svoje obaveze u skladu sa Zakonom, koje se odnose sprečavanje sukoba interesa između Ovlašćene banke i njenih klijenata.

Ovlašćena banka je dužna da u prostorijama u kojima obavlja rad sa strankama omogući uvid u Pravila poslovanja i Pravilnik o tarifi, kao i da ih objavi na svojoj internet stranici.

Rukovodioci i zaposleni Ovlašćene banke dužni su da, kao poslovnu tajnu, čuvaju podatke o stanju i prometu na računima klijenata tog društva, ne smeju ih saopštavati trećim licima niti ih koristiti u drugom interesu osim u interesu klijenta.

Podaci iz prethodnog stava mogu se saopštavati i stavljati na uvid, samo:

- 1) uz pismenu saglasnost klijenta;
- 2) prilikom nadzora koji vrši Komisija, Centralni registar ili organizator tržišta;
- 3) na osnovu naloga suda;
- 4) na osnovu naloga organa koji se bavi sprečavanjem pranja novca ili finansiranja terorizma, odnosno drugog nadležnog državnog organa.

Ovlašćena banka je dužna da, kada drži novčana sredstva i finansijske instrumente klijenata, ustanovi adekvatne sisteme za zaštitu prava klijenata kako bi se sprečilo korišćenje novčanih i finansijskih instrumenata klijenta za račun Ovlašćene banke ili za račun drugih klijenata, osim uz izričitu saglasnost klijenta.

3.3.1 Zabranjeni poslovi

Ovlašćena banka ne može obavljati poslove sa finansijskim instrumentima koji bi ugrozili stabilnost organizovanog tržišta, a naročito ne može:

- 1) davati investitorima pogrešne informacije o ceni finansijskih instrumenata;
- 2) širiti lažne informacije radi promene cena finansijskih instrumenata;
- 3) raspolagati finansijskim instrumentima koje su u vlasništvu klijenta bez njegove pismene saglasnosti;
- 4) izvršavati naloge klijenata na način koji nije u skladu sa Zakonom, podzakonskim aktima i Politikom izvršenja naloga Ovlašćene banke ;
- 5) kupovati, prodavati ili pozajmljivati za sopstveni račun iste finansijske instrumente koji su predmet naloga klijenta pre postupanja po nalogu klijenta;
- 6) podsticati klijente na učestalo obavljanje transakcija isključivo radi naplate provizije.

3.3.2 Sprečavanje sukoba interesa

Ovlašćena banka svoje poslovanje organizuje tako da se na najmanju moguću meru svedu mogući sukobi interesa njenih klijenata i interesa Ovlašćene banke, njenih akcionara, direktora, članova organa upravljanja i zaposlenih.

Ovlašćena banka preduzima mere definisane politikama, procedurama i drugim internim aktima o upravljanju sukobom interesa u okviru Erste Bank a.d., kako bi se otkrili sukobi interesa, uključujući i sukobe interesa lica iz stava 1. ove tačke i svih lica blisko povezanih s njima, s jedne strane, i interesa svojih klijenata, s druge strane, kao i međusobne sukobe interesa pojedinačnih klijenata, a koji nastanu tokom pružanja investicionih usluga.

Pre izvršenja transakcije za klijenta, Ovlašćena banka je dužna da klijenta upozna s mogućim sukobima njegovih interesa sa interesima Ovlašćene banke, odnosno interesima drugih klijenata Ovlašćene banke, uključujući i opštu prirodu, odnosno izvore tih sukoba.

Politika upravljanja sukobom interesa definisana je politikama, procedurama i drugim internim aktima o upravljanju sukobom interesa tako da svi zaposleni Erste Bank a.d. u obavezi da postupaju u skladu sa relevantnim zakonima, drugim propisima, internim, procedurama i kodeksima. Navedenim dokumentima Banka je propisala:

- način zaštite i upravljanja poverljivim informacijama, te sprečavanja zloupotrebe istih, bez obzira da li se poverljive informacije odnose na klijente Banke kao izdavaoce finansijskih instrumenata, finansijske instrumente klijenata Banke, Banku kao izdavaoca finansijskih instrumenata, kontrolu trgovanja zaposlenih lica u Banci finansijskim instrumentima za svoj račun;
- okolnosti koje predstavljaju ili koje mogu dovesti do sukoba interesa na štetu jednog ili više klijenata, a vezano za pojedinu investicionu uslugu i aktivnost i pomoćnu uslugu izvršenu od strane ili za Banku;
- okolnosti koje mogu dovesti do sukoba interesa koji proizlazi iz strukture i poslovnih aktivnosti drugih članova grupe kojoj pripada Ovlašćena banka;
- procedure i mere koje je Ovlašćena banka dužna da primenjuje radi upravljanja sukobima interesa koji mogu biti na štetu jednog ili više klijenata;
- obavezu da, pre pružanja usluge, klijenta upozna sa mogućim vrstama i izvorima sukoba interesa.

Ovlašćena banka svoje poslovanje organizuje tako da na najmanju moguću meru svodi sukobe interesa čije postojanje može štetiti interesima klijenta, a koji se mogu javiti prilikom pružanja usluga između:

1. interesa Ovlašćene banke, relevantnog lica i svih lica blisko povezanih sa njima, s jedne strane, i interesa klijenata Ovlašćene banke, s druge strane;
2. interesa klijenata i Ovlašćene banke međusobno.

Ovlašćena banka prilikom utvrđivanja sukoba interesa koja mogu štetiti interesima klijenata, utvrđuje da li Ovlašćena banka, relevantna lica ili lica koja su blisko povezana sa njima, usled pružanja usluga ili iz drugih razloga:

1. mogu da ostvare finansijsku dobit ili izbegnu finansijski gubitak na štetu klijenta;

2. imaju interes ili korist od rezultata usluge pružene klijentu ili transakcije izvršene za račun klijenta, a koji se razlikuju od interesa klijenta;
3. imaju finansijski ili neki drugi motiv koji odgovara interesima drugog klijenta ili grupe klijenata na štetu interesa klijenta;
4. obavljaju istu delatnost kao i klijent.
5. primi ili će primiti od lica koje nije klijent podsticaj u vezi sa uslugom koja se pruža klijentu u obliku novca, robe ili usluga koji se ne odnosi na standardnu proviziju ili naknadu za tu uslugu

Relevantno lice u odnosu na investiciono društvo je:

- lice sa vlasničkim učešćem u investicionom društvu,
- lice na rukovodećoj poziciji u investicionom društvu (direktor, članovi odbora direktora, nadzornog odbora),
- zaposleno lice u investicionom društvu,
- svako drugo fizičko lice koje je angažovano od strane investicionog društva za pružanje usluga iz njegove nadležnosti;

Lice sa kojim je relevantno lice u odnosima bliske povezanosti je:

- bračni, odnosno vanbračni drug relevantnog lica,
- potomci i preci u pravoj liniji neograničeno,
- srodnik do trećeg stepena srodstva, u pobočnoj liniji, uključujući i srodstvo po tazbini,
- usvojilac i usvojenici i potomci usvojenika,
- staralac i štićenici i potomci štićenika,
- svako drugo lice koje je sa relevantnim licem provelo u zajedničkom domaćinstvu najmanje godinu dana od datuma predmetne lične transakcije.

Procedure i mere za upravljanje sukobima interesa Ovlašćene Banke su ustanovljene tako da:

- a) sprečavaju ili onemogućavaju bilo kom licu da neprimereno utiče na način na koji relevantna lica pružaju investicione usluge;
- b) eliminišu svaku neposrednu povezanost između primanja relevantnih lica koja su većim delom uključena u jednu poslovnu aktivnost i primanja ili dobiti koje ostvaruju druga relevantna lica koja su većim delom uključena u drugu poslovnu aktivnost, ukoliko do sukoba interesa može doći u vezi sa tim aktivnostima;
- c) sprečavaju ili obezbeđuju kontrolisanu razmenu informacija između relevantnih lica ukoliko bi razmena informacija mogla naštetiti interesima jednog ili više klijenata;
- d) sprečavaju ili obezbeđuju nadzor istovremenog ili uzastopnog učestvovanja relevantnih lica u različitim uslugama, ukoliko bi takvo učestvovanje moglo da ima negativan uticaj na upravljanje sukobom interesa;
- e) obezbeđuju odvojeni nadzor nad relevantnim licima čija primarna funkcija uključuje poslovne aktivnosti za klijenta ili pružanje usluga klijentima čiji interesi mogu doći u sukob ili koja na drugi način zastupaju različite interese koji mogu biti u sukobu, uključujući i interese samog investicionog društva.

3.3.3 Lične transakcije

Lična transakcija je transakcija sa finansijskim instrumentom koju izvrši relevantno lice delujući van delokruga aktivnosti koje obavlja kao relevantno lice ili koja je izvršena za račun relevantnog lica, lica sa kojim je relevantno lice u rodbinskoj vezi ili sa kojim je blisko povezano u smislu Zakona ili lica čiji je odnos sa relevantnim licem takve prirode da relevantno lice ima neposredan ili posredan materijalni interes od rezultata transakcije, a koji nije provizija ili naknada za izvršenje transakcije.

Ovlašćena banka je dužna da zabrani relevantnom licu da obavlja sledeće aktivnosti:

1) da zaključuje lične transakcije ukoliko:

- to uključuje zloupotrebu ili otkrivanje insajderskih ili drugih poverljivih informacija koji se odnose na klijenta ili transakcije s klijentom ili za račun klijenta,
- je zaključivanje takve transakcije u sukobu ili je verovatno da će doći u sukob sa obavezama investicionog društva;

2) da savetuje ili nagovara drugo lice na zaključivanje transakcije sa finansijskim instrumentima, na način koji prelazi ovlašćenja relevantnog lica ili nije propisan ugovorom o pružanju usluga;

3) da otkriva drugom licu bilo koje informacije ili mišljenja, osim u okviru redovnog ovlašćenja ili u okviru ugovora o pružanju usluga, ako relevantno lice zna, ili bi trebalo znati, da će takvo postupanje uticati na to drugo lice da:

- zaključi transakciju s finansijskim instrumentima,
- savetuje ili nagovara treće lice na zaključivanje takve transakcije.

Ovlašćena banka je dužna da obezbedi da:

- 1) su sva relevantna lica upoznata sa zabranjenim aktivnostima i merama društva u vezi sa ličnim transakcijama i odgovarajućim obaveštavanjima;
- 2) je odmah obaveštena o svim ličnim transakcijama;
- 3) kada poverava poslove drugom licu, pružalac usluga vodi evidenciju ličnih transakcija relevantnih lica pružaoca usluge i da, na zahtev, odmah dostavi Ovlašćenoj banci informacije o ličnim transakcijama;
- 4) se vode evidencije o svim ličnim transakcijama, a koje moraju uključivati sva odobrenja ili zabrane u vezi sa ličnim transakcijama.

Odredbe ovih Pravila o ličnim transakcijama se ne odnose na:

- lične transakcije sa investicionim jedinicama u otvorenim investicionim fondovima ukoliko relevantno lice i svako drugo lice, za čiji račun je transakcija izvršena, nije uključeno u upravljanje navedenim subjektom.

4 Međusobna prava i obaveze ovlašćene banke i klijenata

4.1 Klijenti

Ovlašćena banka obavlja pojedine poslove iz okvira svoje delatnosti za domaća i strana pravna i fizička lica – klijente Ovlašćene banke.

Pre zaključenja ugovora sa klijentom o obavljanju pojedinih poslova, Ovlašćena banka je dužna da klijenta upozna o:

- 1) vrstama usluga koje vrši na osnovu dozvole za obavljanje delatnosti;
- 2) ovim Pravilima i Pravilnikom o tarifi Ovlašćene banke
- 3) Pravilnikom o kategorizaciji, kategoriji u koju je svrstan, i saglasno tome stepenu zaštite
- 4) Politikom izvršenja naloga
- 5) Politikom i procedurama Banke u oblasti sprečavanja sukoba interesa
- 6) svim okolnostima koje su od značaja za donošenje odluke klijenta u vezi usluga koje Ovlašćena banka pruža svojim klijentima, kao i o rizicima koji su povezani sa tim uslugama.

Pre zaključenja ugovora sa Ovlašćenom bankom, klijenti su dužni da Ovlašćenoj banci stave na uvid isprave i drugu dokumentaciju na zahtev Ovlašćene banke, a na osnovu kojih Ovlašćena banka može izvršiti identifikaciju klijenta i utvrditi da li su ispunjeni uslovi za izvršenje posla koji je predmet ugovora, a naročito:

- 1) ime odnosno naziv i adresu odnosno sedište klijenta;
- 2) matični broj (JMBG/MB) ili drugi identifikacioni broj za strana pravna ili fizička lica;
- 3) poreski identifikacioni broj za domaće pravno lice i za strano pravno i fizičko lice;
- 4) broj novčanog računa i naziv banke kod koje se vodi;
- 5) broj vlasničkog računa finansijskih instrumenata, ako klijent ima otvoren takav račun;
- 6) druge dokumente i podatke propisane procedurom Upoznaj svog klijenta Banke

Klijenti su dužni da Ovlašćenoj banci daju informacije o svom znanju i iskustvu u investicionoj oblasti koja je od značaja za finansijski instrument ili uslugu koja se nudi ili traži, svojim investicionim ciljevima i finansijskoj poziciji, kako bi ovlašćena banka mogla da svrsta klijenta u određenu kategoriju i da oceni da li je određeni finansijski instrument ili usluga odgovarajući za njega, u suprotnom Ovlašćena banka će upozoriti klijenta da ne može da utvrdi da li su određeni finansijski instrument ili usluga odgovarajući za njega, usled odluke klijenta da ne pruži informacije ili da ne pruži dovoljno informacija.

Ovlašćena banka će upozoriti klijenta u kojim slučajevima u skladu sa Zakonom nema obavezu da procenjuje podobnost pruženog ili ponuđenog finansijskog instrumenta ili usluge.

Klijenti su dužni da za trgovinu finansijskim instrumentima obezbede pokriće na namenskom računu novčanih sredstava odnosno računu finansijskih instrumenata, u roku predviđenom Ugovorom.

Klijent je dužan da za obavljanje investicionih usluga plati naknadu Ovlašćenoj banci u skladu sa Pravilnikom o tarifi i sve povezane provizije, naknade i druge troškove vezane za određenu investicionu uslugu odnosno finansijski instrument.

4.2 Kategorizacija klijenata

Ovlašćena banka će, pre pružanja usluge, klijente razvrstati u kategoriju profesionalnih ili kategoriju malih klijenata, a u skladu sa Zakonom o tržištu kapitala, aktima Komisije i na osnovu Pravilnika Ovlašćene banke o kategorizaciji klijenata. Ovu kategorizaciju Ovlašćena banka sprovodi na osnovu informacija koje su joj dostupne u vezi sa klijentovim:

- 1) investicionim ciljevima;
- 2) znanjem i iskustvom;
- 3) finansijskom pozicijom

Kada utvrdi da neki klijent više ne pripada početno utvrđenoj kategoriji klijenata, Ovlašćena banka će preduzeti mere radi promene kategorije klijenta.

OB će svakog klijenta, putem trajnog medija, obavestiti o:

- 1) kategoriji klijenata u koju je razvrstan;
- 2) nivou zaštite interesa koja će mu biti pružena;
- 3) mogućnosti da zatraži razvrstavanje u drugu kategoriju klijenata, kao i o svim promenama nivoa zaštite koje proizilaze iz takve odluke.

Detalje o kategorizaciji klijenata, tretmanu po kategorijama i promeni kategorije Ovlašćena banka je definisala Pravilnikom Ovlašćene banke o kategorizaciji klijenata koji je sastavni deo ovih Pravila poslovanja (Prilog 1)

4.3 Informacije koje se posebno pružaju malim klijentima

Ovlašćena banka će pre zaključenja ugovora, odnosno pružanja usluga malom klijentu ili potencijalnom malom klijentu putem internet stranice, odnosno trajnog medija, pruži informacije o:

- 1) investicionom društvu i uslugama koje društvo pruža;
- 2) finansijskim instrumentima;
- 3) zaštiti finansijskih instrumenata i novčanih sredstava klijenta;
- 4) troškovima i naknadama.

Ovlašćena banka će klijenta i potencijalnog klijenta blagovremeno obavesti o svakoj značajnoj promeni informacija navedenih u stavu 1. ove tačke.

Informacije iz stava 1 ove tačke sadržane su u standardizovanoj formi „ Informacije za male klijente” koja čini sastavni deo ovih pravila poslovanja (Prilog 2).

4.4 Ugovor sa klijentom

Ovlašćena banka pruža usluge klijentima na osnovu zaključenog ugovora u pisanom obliku kojim se regulišu njihova međusobna prava i obaveze u obavljanju pojedinih usluga iz delatnosti Ovlašćene banke (u daljem tekstu: ugovor sa klijentom).

Ugovor sa klijentom naročito sadrži:

- 1) prava i obaveze ugovornih strana, pri čemu ista mogu biti utvrđena pozivanjem na druga dokumenta koja su dostupna klijentu;
- 2) ostale uslove pod kojima Ovlašćena banka pruža usluge klijentu;
- 3) izjavu klijenta:
 - da su mu pre zaključenja ugovora bila dostupna Pravila poslovanja i Pravilnik o tarifi Ovlašćene banke i da je upoznat sa njihovim sadržajem
 - njegovom predznanju i iskustvu u obavljanju poslova u vezi sa hartijama od vrednosti i drugim finansijskim instrumentima na finansijskom tržištu.

Ovlašćena banka nema obavezu zaključivanja ugovora sa sledećim profesionalnim klijentima, ukoliko za njih obavlja usluge prijema i prenosa naloga, odnosno izvršenja naloga, odnosno dodatnih usluga povezanih sa njima:

- 1) lica koja za poslovanje na finansijskom tržištu podležu obavezi odobrenja, odnosno nadzora od strane nadležnog organa, kao što su: kreditne institucije, investiciona društva, druge finansijske institucije čije poslovanje je odobrio ili nadzire odgovarajući nadzorni organ, društva za osiguranje, institucije kolektivnog investiranja i njihova društva za upravljanje, penzijski fondovi i njihova društva za upravljanje, dileri produktnih berzi, kao i ostala lica koja nadzire nadležni organ;

- 2) Republika, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave, kao i druge države ili nacionalna i regionalna tela, Narodna banka Srbije i centralne banke drugih država, međunarodne i nadnacionalne institucije, kao što su Međunarodni monetarni fond, Evropska centralna banka, Evropska investiciona banka i ostale slične međunarodne organizacije.

Ugovorom sa klijentom utvrđuje se maksimalna provizija, odnosno naknada koju klijent plaća za usluge koje su predmet ugovora, kao i način na koji se u slučaju promene Pravilnika o tarifi Ovlašćene banke u odnosu na Pravilnik koji je važio u vreme zaključenja ugovora može primeniti važeći Pravilnik. Ukoliko klijent ulazi u kategoriju klijenata sa kojima nije potrebno zaključivati ugovor, provizija se utvrđuje unosom iznosa u procentima u svaki nalog koji se ispostavlja za klijenta, u skladu sa Pravilnikom o tarifi.

Prilikom potpisivanja ugovora s klijentima, Ovlašćena banka će upozoriti klijenta, prvenstveno klijenta koji je svrstan u kategoriju malih klijenata, na rizike vezane za određene finansijske instrumente pre donošenja klijentove odluke o kupovini odnosno prodaji finansijskih instrumenata.

Ovlašćena banka će klijenta upoznati sa sledećim rizicima:

- 1) Rizikom likvidnosti
- 2) Kreditnim rizikom
- 3) Tržišni rizicima
- 4) Kamatnim rizicima
- 5) Valutnim rizicima
- 6) Rizicima finansijskih instrumenata
- 7) Operativnim rizicima
- 8) Ostalim rizicima

Ovlašćena banka, na osnovu izjave klijenta o njegovom predznanju i iskustvu, vrši razvrstavanje klijenta u određenu kategoriju, procenjuje podobnost finansijskog instrumenta ili usluge za klijenta i informiše klijenta o činjenicama od značaja za obavljanje konkretne transakcije ili usluge i drugim okolnostima koje mogu uticati na njegov status i nivo zaštite prilikom investiranja u finansijske instrumente.

4.5 Prikupljanje informacija pri pružanju investicionih usluga

Pre početka i tokom pružanja drugih usluga, osim usluge investicionog savetovanja, Ovlašćena banka će od klijenta ili potencijalnog klijenta zahteva informacije o njegovom znanju i iskustvu u investicionoj oblasti koja je od značaja za finansijski instrument ili uslugu koja se nudi ili koju klijent sam traži.

Ovlašćena banka se može osloniti na informacije dobijene od klijenta ili potencijalnog klijenta, u pisanom obliku, osim kada mu je poznato ili bi mu moralo biti poznato da su informacije zastarele, netačne ili nepotpune.

Ovlašćena banka će da upozori klijenta ili potencijalnog klijenta da:

- 1) ne može da utvrdi da li su određeni finansijski instrument ili usluga odgovarajući za njega, usled odluke klijenta da ne pruži informacije ili da ne pruži dovoljno informacija iz stava 1. ove tačke;
- 2) finansijski instrument ili usluga nisu podobni za njega, ukoliko to oceni na osnovu dobijenih informacija.

4.6 Obaveze klijenta

Klijent je dužan da pre ispostavljanja naloga Ovlašćenoj banci za kupovinu ili prodaju finansijskih instrumenata:

- 1) otvori račun finansijskih instrumenata kod člana Centralnog registra;
- 2) otvori namenske novčane račune kod banke koja je član Centralnog registra;

- 3) ovlasti Ovlašćenu banku da u skladu sa izdatim nalogom vrši prenos i upis prava iz finansijskih instrumenata na vlasničkom računu klijenta, odnosno da vrši isplate i uplate na novčani račun klijenta.

Ovlašćenje iz stava 1. tačke 3. može biti:

- 1) sadržano u ugovoru o obavljanju brokerskih poslova, kada taj ugovor sadrži i bitne elemente ugovora o vođenju računa finansijskih instrumenata;
- 2) dato u posebnom ugovoru o vođenju računa finansijskih instrumenata;
- 3) dato na osnovu drugog pravnog posla.

4.7 Politika izvršenja naloga

Ovlašćena banka će naloge klijenata izvršavati brzo, pošteno i efikasno u odnosu na naloge ostalih klijenata, dilerske naloge ili naloge relevantnih lica prilikom ličnih transakcija.

Ovlašćena banka ima posebnu Politiku koja se odnosi na izvršenje naloga klijenata koja je sastavni deo ovih Pravila (Prilog 3).

Izvršavanje naloga za kupovinu ili prodaju finansijskih instrumenata vrši se unošenjem elemenata ispostavljenih naloga u centralnu bazu informacionog sistema organizatora tržišta koji je naveden u nalogu.

Ovlašćena banka je dužna da izvršava naloge za kupovinu ili prodaju finansijskih instrumenata na organizovanom tržištu unosom po redosledu prijema naloga, ukoliko organizovano tržište svojim posebnim pravilima za trgovanje određenom hartijom od vrednosti nije utvrdilo drugačiji redosled izvršavanja naloga.

Prilikom izvršenja naloga Ovlašćena banka će se rukovoditi podzakonskim aktima Komisije I Politikom izvršenja naloga.

Do realizacije naloga, Ovlašćena banka može da vrši izmenu naloga ispostavljenih u centralnu bazu informacionog sistema berze ili drugog organizatora tržišta u skladu sa pravilima poslovanja tog organizatora.

Za trgovanja na tržištima na kojima Banka nije član, nalog će se proslediti nekom od društava Erste Grupe, a ukoliko niti jedno od društava iz Erste Grupe ne pokriva traženo tržište, nalog će se proslediti odabranom brokeru.

Ovlašćena banka Erste Bank a.d. Novi Sad obavezuje se da pri izboru inostranog depozitara na čijim će računima držati finansijske instrumente svojih klijenata, voditi računa o:

- a) stručnosti i tržišnom ugledu depozitara
- b) o tome da depozitar podleže propisima koji u toj državi regulišu čuvanje finansijskih instrumenata za račun drugog klijenta
- c) da periodično ispituje izbor depozitara i dogovorene aranžmane za držanje i čuvanje finansijskih instrumenata klijenata.

Ovlašćena banka je dužna da izvode stanja i prometa na računima finansijskih instrumenata klijenata ispostavlja kao izvod iz centralne informacione baze Centralnog registra, za finansijske instrumente emitovane u Republici Srbiji.

Ovlašćena banka je dužna da na zahtev klijenta narednog dana od dana prijema tog zahteva dostavi izvod prometa na računu finansijskih instrumenata za traženi period, ukoliko to omogućavaju Pravila poslovanja i Uputstva Centralnog registra, i novog stanja na dan dostavljanja izvoda.

Ovlašćena banka je dužna najmanje jednom godišnje, svakom pojedinačnom klijentu u čije ime drži finansijske instrumente ili novčana sredstva, na trajnom mediju, dostavi izveštaj o toj imovini klijenta.

Izveštaj iz prethodne alineje sadrži:

- 1) pojedinosti o svim finansijskim instrumentima ili novčanim sredstvima koje investiciono društvo drži za klijenta, na kraju perioda na koji se izveštaj odnosi;

- 2) način korišćenja, odnosno raspolaganja finansijskim instrumentima i novčanim sredstvima u toku izveštajnog perioda;
- 3) koristi, odnosno prinose na osnovu takvog korišćenja, odnosno raspolaganja.

4.8 Odgovornost Ovlašćene banke i klijenata

Ovlašćena banka je odgovorna klijentima za štetu koju prouzrokuje neizvršenjem, odnosno nepravilnim ili neblagovremenim izvršenjem naloga za kupovinu ili prodaju finansijskih instrumenata, odnosno naloga za prenos, u skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima.

Klijenti su odgovorni Ovlašćenoj banci za štetu, u skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima, koja nastane zbog netačnih podataka i dokumentacije dostavljene Ovlašćenoj banci, neizvršenjem obaveza na dan saldiranja po zaključenim transakcijama i u drugim slučajevima propisanim zakonom i ugovorom zaključenim sa klijentom.

4.9 Zaštita finansijskih instrumenata i novčanih sredstava klijenata Ovlašćene banke

Radi zaštite prava svojih klijenata, Ovlašćena banka nakon dobijanja dozvole Komisije da drži finansijske instrumente, odnosno novčana sredstva klijenata, ustanovila je i primenjuje adekvatne sisteme za zaštitu vlasničkih prava klijenata kako bi se sprečilo korišćenje finansijskih instrumenata klijenta za račun Ovlašćene banke ili za račun drugih klijenata, osim uz izričitu saglasnost klijenta.

Ovlašćena banka je dužna da vodi svoj sopstveni račun finansijskih instrumenata kod Centralnog registra, odvojeno od finansijskih instrumenata svojih klijenata.

Finansijski instrumenti klijenata nisu vlasništvo i ne ulaze u imovinu Ovlašćene banke i ne mogu se koristiti za plaćanje obaveza Ovlašćene banke prema poveriocima.

U slučaju ovlašćene banke finansijski instrumenti klijenata ne mogu se uključiti u likvidacionu ili stečajnu masu kreditne institucije čiji je Ovlašćena banka deo, niti koristiti za plaćanje obaveza investicionog društva ili te kreditne institucije.

Ovlašćena banka vodi evidencije, račune i korespondencije u vezi sa finansijskim instrumentima klijenata precizno i tačno, uz redovno usklađivanje sa evidencijama i računima trećih lica koja drže imovinu klijenata, na način da u svakom momentu i odmah može razlikovati imovinu jednog klijenta od imovine ostalih klijenata i imovine Banke.

Ovlašćena banka će preduzeti sve mere kojima obezbeđuje da se račun finansijskih instrumenata Ovlašćene banke kod Centralnog registra vodi odvojeno od finansijskih instrumenata klijenata, kao i da se sva novčana sredstva klijenata deponovana u Erste Bank a.d, Novi Sad koja je član Centralnog registra drže na računu ili računima koji se razlikuju od računa koji se koriste za držanje sredstava Ovlašćene banke.

U skladu sa zaštitom Klijenata Ovlašćena banka će doneti i sprovesti sve neophodne mere kojima se operativni rizik od gubitka i smanjenja imovine klijenata, odnosno prava u vezi sa tom imovinom, svodi na najmanju moguću meru.

4.10 Postupanje sa finansijskim instrumentima klijenata

Ovlašćena banka je dužna da finansijske instrumente sa računa klijenta koristi samo na osnovu naloga klijenta i ne sme da:

- 1) zalaže ili otuđuje finansijske instrumente u vlasništvu klijenta bez njegovog prethodnog pismenog ovlašćenja;
- 2) koristi finansijske instrumente klijenta za plaćanje svojih obaveza, kao i obaveza drugih klijenata.

Kada Ovlašćena banka vrši deponovanje finansijskih instrumenata kod inostranog depozitara, na čijim će računima držati finansijske instrumente svojih klijenata, Ovlašćena banka je dužna da vodi računa:

1. o stručnosti i tržišnom ugledu depozitara;
2. da depozitar podleže propisima koji u toj državi regulišu čuvanje finansijskih instrumenta za račun drugog lica;
3. da periodično preispituje izbor depozitara i dogovorene aranžmane za držanje i čuvanje finansijskih instrumenata klijenta.

Izuzetno od stava 2 ove tačke Ovlašćena banka može da deponuje finansijske instrumente klijenta kod depozitara u zemlji u kojoj držanje i čuvanje finansijskih instrumenata za račun drugog lica nisu posebno regulisani, samo ukoliko je ispunjen jedan od sledećih uslova:

1. priroda finansijskog instrumenta ili investicione usluge povezane sa navedenim instrumentom zahtevaju deponovanje kod depozitara u toj državi;
2. profesionalni klijent pisanim putem zahteva od investicionog društva deponovanje svojih finansijskih instrumenata kod depozitara u toj državi.

4.11 Korišćenje finansijskih instrumenata klijenata

Ovlašćena banka ima pravo da pristupi transakcijama finansiranja hartija od vrednosti u vezi sa finansijskim instrumentima koje drži za klijenta ili da na drugi način koristi te finansijske instrumente, samo ukoliko se instrumenti koriste pod tačno određenim uslovima na koje je klijent dao saglasnost, pri čemu mali klijent mora dati pisanu saglasnost.

Ovlašćena banka ima pravo da koristi finansijske instrumente drugih klijenata koje društvo drži na zbirnom računu, u transakcijama kojima se finansiraju hartije od vrednosti ili u druge svrhe, samo ako su, pored uslova iz stava 1. ove tačke ispunjeni i sledeći uslovi:

- 1) svaki od klijenata čiji se finansijski instrumenti drže na zbirnom računu je dao izričitu prethodnu saglasnost za korišćenje njegovih instrumenata pod tačno određenim uslovima;
- 2) Ovlašćena banka mora da uspostavi sistem kontrole koji obezbeđuje da se koriste isključivo finansijski instrumenti klijenata koji su dali izričitu prethodnu saglasnost,

Ovlašćena banka je dužna da vodi evidenciju o:

- 1) pojedinostima u vezi sa klijentom po čijim instrukcijama je korišćenje finansijskih instrumenata bilo sprovedeno;
- 2) količini korišćenih finansijskih instrumenata, razvrstanoj po klijentima koji su dali prethodnu saglasnost za korišćenje njihovih finansijskih instrumenata.

Ovlašćena banka je dužna da vodi evidenciju na način koji omogućava pravičnu raspodelu mogućih gubitaka.

4.12 Postupanje sa novčanim sredstvima klijenata

Ovlašćena banka koja vodi novac klijenata je dužna da otvori novčani račun klijenata koji je odvojen od novčanog računa Ovlašćene banke.

Ovlašćena banka je dužna da obezbedi da se sredstva sa novčanog računa klijenta:

1. koriste samo za plaćanje obaveza u vezi sa uslugama koje obavlja za klijenta;
2. ne koriste za plaćanje obaveza drugog klijenta;
3. ne koriste za plaćanje obaveza investicionog društva.

Kada Ovlašćena banka novac klijenata deponuje kod banke u inostranstvu, dužna je da pri izboru inostrane banke vodi računa o:

- stručnosti i tržišnom ugledu depozitara;
- da inostrana banka podleže propisima koji u toj državi regulišu obavljanje bankarske delatnosti;

- da periodično preispituje izbor inostrane banke i dogovorene aranžmane za držanje i čuvanje novčanih sredstava klijenta.

4.13 Fond za zaštitu investitora

Fond za zaštitu investitora (u daljem tekstu Fond) obavlja delatnost u svrhu zaštite investitora čija su sredstva ili finansijski instrumenti izloženi riziku u slučaju stečaja kreditne institucije čiji je Ovlašćena banka deo.

Članstvo Ovlašćene banke u Fondu je obavezujuće u skladu sa članom 135 Zakona.

Članovi Fonda su dužni da redovno obračunavaju i uplaćuju doprinos Fondu koji se utvrđuje na osnovu procenta prihoda od aktivnosti i usluga iz odredaba člana 135. Zakona o tržištu kapitala, fiksni doprinos ili kombinaciju ova dva osnova, a u skladu sa aktom Komisije i aktom organizatora Fonda koji odobrava Komisija.

Aktom Komisije i pravilima organizatora Fonda uređuju se okvir i postupci za priznavanje i isplatu odštetnih zahteva klijenata prema članu Fonda kada:

- 1) je nad članom Fonda otvoren stečajni postupak;
- 2) Komisija utvrdi da je član Fonda u nemogućnosti da ispuni svoje dospele obaveze prema klijentima, uključujući novčana sredstva koja duguje klijentima i finansijske instrumente koje drži za račun klijenata, a ne postoje izgledi da će se okolnosti u dogledno vreme značajno izmeniti.

Potraživanja klijenata iz odredaba stava 5. ove tačke su:

- 1) novčana potraživanja u dinarima koja član Fonda duguje klijentu ili koja pripadaju klijentu, nastala po osnovu obavljanja investicionih usluga i aktivnosti iz odredbe člana 134. stav 1. ovog zakona;
- 2) potraživanja za povraćaj finansijskih instrumenata koji pripadaju klijentu člana Fonda i koje drži, kojima upravlja ili rukovodi član fonda za račun klijenta u vezi sa odredbama o jednoj ili više investicionih usluga i aktivnosti iz odredbe člana 134. stav 1. ovog zakona;

Potraživanja klijenata osigurana su do vrednosti od 20.000 evra u dinarskoj protivvrednosti po klijentu člana Fonda. Osigurani iznos primenjuje se na ukupna potraživanja klijenta prema jednom članu Fonda, bez obzira na broj i mesto računa, pod uslovom da se takav povraćaj odnosi na sredstva u dinarima i na finansijske instrumente. Fond je dužan da isplati iznos potraživanja u što kraćem roku, a najkasnije u roku od tri meseca od dana utvrđivanja prava na isplatu, odnosno dana utvrđivanja iznosa potraživanja.

Organizator Fonda preduzima adekvatne mere kako bi obavestio klijente člana Fonda o sudskoj odluci ili utvrđivanju okolnosti iz stava 4. ove tačke, i ukoliko klijenti imaju prava na nadoknadu, tu nadoknadu isplaćuje u što kraćem roku.

Organizator Fonda određuje rok u kome su klijenti dužni da podnesu zahtev za svoja potraživanja koji ne može biti duži od pet meseci od dana sudske odluke ili dana utvrđivanja okolnosti iz stava 4 ove tačke, odnosno od dana kada je takva odluka ili utvrđivanje okolnosti objavljeno javnosti.

5 Provizija ovlašćene banke i druge naknade

Klijent je dužan da Ovlašćenoj banci plati brokersku proviziju ili drugu naknadu po osnovu zaključenih poslova kupoprodaje finansijskih instrumenata za račun klijenta, kao i drugih izvršenih usluga za klijenta.

Visina brokerske provizije, naknade za promenu depozitara ili druge naknade koju klijent plaća Ovlašćenoj banci utvrđuje se ugovorom zaključenim između klijenta i Ovlašćene banke za određenu vrstu usluga Ovlašćene banke do maksimalnih stopa odnosno iznosa utvrđenih Pravilnikom o tarifi Ovlašćene banke.

Kada obavlja poslove kupoprodaje finansijskih instrumenata za račun klijenta, u potvrdi o prijemu, odnosno realizaciji naloga precizira se visina provizije za tu transakciju u skladu sa maksimalnom visinom provizije utvrđenom ugovorom o brokerskim poslovima, odnosno sa iznosom provizije koja je uneta u nalog klijenta.

Pravilnikom o tarifi Ovlašćene banke koji donosi Izvršni odbor Ovlašćene banke utvrđuju se maksimalni iznosi provizija, odnosno naknada za obavljanje poslova iz delokurga Ovlašćene banke

Pravilnik o tarifi sadrži Informacije o troškovima i naknadama koje uključuju:

- 1) ukupnu cenu koju je klijent dužan da plati u vezi sa finansijskim instrumentom ili uslugom, uključujući sve povezane provizije, naknade i druge troškove, kao i sva plaćanja putem investicionog društva;
- 2) osnov za izračunavanje cene, u slučajevima kada ukupnu cenu nije moguće navesti;
- 3) upozorenje o valuti i relevantnom deviznom kursu i troškovima, u slučajevima kada bilo koji deo ukupne cene iz tačke 1. ovog stava mora biti plaćen ili predstavlja iznos u stranoj valuti;
- 4) obaveštenje da postoji mogućnost drugih troškova, što uključuje poreze ili druga plaćanja, povezane sa transakcijom u vezi sa finansijskim instrumentom ili uslugom, koji mogu nastati za klijenta, a koji nisu plativi putem investicionog društva ili nisu nametnuti od strane investicionog društva;
- 5) načine plaćanja;

Pravilnik o tarifi i sve naknadne izmene objavljuju se na internet stranici Ovlašćene banke i počinju da se primenjuju najranije sedam dana nakon objavljivanja i u poslovnim prostorijama Banke u kojima Ovlašćena banka obavlja rad sa klijentima.

6 Način vođenja evidencije i poslovne dokumentacije ovlašćene banke

Ovlašćena banka je dužna da vodi elektronsku evidenciju i dokumentaciju o svim uslugama i transakcijama koje je izvršila i da obezbedi:

- 1) ažurnost evidencija, precizno i tačno vođenje evidencija, računa i svoje korespondencije u vezi sa finansijskim instrumentima i novčanim sredstvima klijenata na računima koje vode i redovno spravljanje svojih internih računa sa evidencijama i računima trećih lica koja drže ta sredstva;
- 2) vođenje evidencija i računa na način koji omogućava da u svakom momentu i bez odlaganja razdvoje sredstva jednog klijenta od sredstava drugog klijenta, kao i od sopstvenih sredstava odnosno odvojenost dokumentacije o poslovanju sa pojedinim klijentima od dokumentacije o poslovanju sa drugim klijentima i dokumentacije o sopstvenom poslovanju;
- 3) mogućnost provere toka pojedinog posla u svakom trenutku;
- 4) obezbedi zaštitu od neovlašćenog pristupa i mogućih gubitaka;
- 5) da, u slučaju kada se transakcije izvršavaju u ime klijenta, evidencije sadrže sve podatke i pojedinosti u vezi sa identitetom klijenta, kao i podatke propisane zakonom kojim se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma

Svi nalozi klijenata, bez obzira na koji način su primljeni se štampaju i u materijalnom obliku čuvaju u prostorijama, odnosno u arhivskim prostorijama Erste Bank a.d. Novi Sad. Nalozi se odlažu u klijentske registre. Za odlaganje i čuvanje naloga klijenta odgovoran je kontrolor BDD. Tonski zapisi naloga koji su primljeni putem telefona čuvaju se u skladu sa IT standardima Banke.

Nalozi se čuvaju u roku propisanim zakonom (pet godina).

Ovlašćena banka je dužna da poslovnu evidenciju i dokumentaciju vodi na način, i čuva u rokovima propisanim Pravilnikom Komisije.

6.1 Način vođenja jedinstvene evidencije o trgovini finansijskim instrumentima

Ovlašćena banka u svom informacionom sistemu vodi jedinstvenu evidenciju primljenih naloga za kupovinu, odnosno prodaju finansijskih instrumenata,

Ovlašćena banka u knjizi naloga, evidentira izvršenje naloga nakon što izvrši nalog, odnosno nakon dobijanja potvrde o obavljenoj transakciji, u slučaju kada Ovlašćena banka prenosi naloge na izvršenje drugom investicionom društvu .

Evidencija iz stava 2. Ove tačke sadrži sve elemente propisane Pravilnikom Komisije

Pored sumarnih, Ovlašćena banka vodi i posebne evidencije prema vrstama finansijskih instrumenata, poslovima zaključenim na regulisanom tržištu, MTP kao i OTC tržištu, vrstama poslova koje obavlja i prema klijentima.

Ovlašćena banka sačinjava dnevne, mesečne, periodične i godišnje izveštaje o poslovima kupoprodaje finansijskih instrumenata koje je zaključila na regulisanom tržištu, MTP kao i na OTC tržištu.

7 Insajderske i poverljive informacije

Insajderske informacije su informacije o tačno određenim činjenicama, koje nisu javno objavljene, odnose se direktno ili indirektno na jednog ili više izdavalaca finansijskih instrumenata ili na jedan ili više finansijskih instrumenata, a koje bi, da su javno objavljene, verovatno imale značajan uticaj na cenu tih finansijskih instrumenata ili na cenu izvedenih finansijskih instrumenata.

Značajan uticaj postoji ako bi razumni ulagač verovatno uzeo u obzir takvu informaciju kao deo osnove za donošenje svojih investicionih odluka.

Poverljiva informacija je svaka informacija koja nije poznata javnosti, a koja bi saopštavanjem mogla uticati na poslovanje i reputaciju klijenta i/ili na poslovanje i reputaciju Banke.

Informacije iz stava 1. ove tačke su informacije o tačno određenim činjenicama ako se njima ukazuje na niz okolnosti koje postoje ili za koje se razumno može očekivati da će postojati, ili na događaj koji se dogodio ili se razumno može očekivati da će se dogoditi, kada su dovoljno specifične da omoguće zaključivanje o mogućem uticaju tog niza okolnosti ili događaja na cene finansijskih instrumenata, povezanog izvedenog finansijskog instrumenta ili povezanih spot ugovora za robu.

Ustaljene tržišne prakse su prakse koje se razumno očekuju na jednom ili više finansijskih tržišta u skladu sa propisanim postupkom, a koji Komisija bliže propisuje.

Za lica odgovorna za sprovođenje naloga u vezi sa finansijskim instrumentima, insajderske informacije su i informacije o tačno određenim činjenicama dobijene od klijenta u vezi sa budućim nalogima klijenta, odnose se direktno ili indirektno na jednog ili više izdavalaca finansijskih instrumenata ili na jedan ili više finansijski instrument, a koje bi, da su javno objavljene, verovatno imale značajan uticaj na cene tih finansijskih instrumenata ili na cenu izvedenog finansijskog instrumenta.

Zabranjeno je svakom licu koje poseduje insajdersku informaciju da tu informaciju upotrebi neposredno ili posredno pri sticanju, otuđenju i pokušaju sticanja ili otuđenja za sopstveni račun ili za račun trećeg lica finansijskih instrumenata na koje se ta informacija odnosi.

Zabranjeno je svakom licu koje poseduje insajdersku informaciju da otkriva i čini dostupnim insajderske informacije bilo kom drugom licu, osim ako se informacija otkrije i učini dostupnom u redovnom poslovanju, profesiji ili dužnosti i da preporučuje ili navodi druge osobe da na osnovu insajderske informacije steknu ili otuđe finansijske instrumente na koje se ta informacija odnosi.

Zaposleni su dužni da odbiju prijem naloga za kupovinu ili prodaju finansijskih instrumenata od lica za koje smatraju da su u posedu takvih informacija.

Ovlašćena banka je na nivou kreditne institucije čiji je deo, u skladu sa svojim internim aktima, ustanovila redovne unutrašnje kontrole i linije izveštavanja, da bi izbegla zloupotrebu insajderskih i poverljivih informacija.

8 Zabrana manipulacije i širenja neistinitih informacija

8.1 Zabrana manipulacije

Manipulacije na tržištu predstavljaju:

1. transakcije i naloge za trgovanje:
 - 1) kojima se daju ili koji će verovatno pružiti neistinite ili obmanjujuće signale ili informacije o ponudi, tražnji ili ceni finansijskih instrumenata, ili povezanog spot ugovora za robu;
 - 2) kojima lice, odnosno lica koja deluju zajednički, održavaju cenu jednog ili više finansijskih instrumenata, ili povezanog spot ugovora za robu, na nerealnom ili veštačkom nivou, osim ukoliko lice koje je učestvovalo u transakciji ili dalo nalog dokaže da za to ima osnovane razloge i da su te transakcije i nalozi u skladu sa prihvaćenim tržišnim praksama na tom tržištu;
2. transakcije ili naloge za trgovanje u kojima se upotrebljavaju fiktivni postupci ili svaki drugi oblik obmane ili prevare;
3. širenje informacija putem medija, uključujući i internet ili bilo kojim drugim putem kojim se prenose, odnosno kojim bi se mogle prenositi neistinite vesti ili vesti koje mogu izazvati zabludu o finansijskim instrumentima, uključujući i širenje glasina i neistinitih vesti i vesti koje dovode u zabludu, a od strane lica koje je znalo ili je moralo znati da su te informacije neistinite ili da dovode u zabludu
4. prenošenje lažnih ili obmanjujućih informacija ili davanje lažnih ili obmanjujućih osnovnih podataka u odnosu na referentnu vrednost kada je lice koje je prenelo informaciju ili dalo osnovni podatak znalo ili trebalo da zna da su oni lažni ili obmanjujući, ili bilo koji drugi postupak kojim se manipuliše izračunavanjem referentne vrednosti.

U radnje i postupke koji se smatraju manipulacijama na tržištu, a proizilaze iz odredaba stava 1. ove tačke, naročito se ubraja sledeće:

- 1) aktivnosti jednog ili više lica koja deluju zajednički kako bi obezbedila dominantan položaj nad ponudom ili potražnjom finansijskog instrumenta koji za rezultat ima direktno ili indirektno nameštanje kupovnih ili prodajnih cena ili stvaranje drugih nepoštenih uslova trgovanja,
- 2) kupovina ili prodaja finansijskih instrumenata na početku ili pred kraj trgovačkog dana, koja ima ili bi mogla imati obmanjujući uticaj na investitore koji donose odluke na osnovu objavljenih cena, uključujući početne ili cene na zatvaranju,
- 3) iskorišćavanje povremenog ili redovnog pristupa tradicionalnim ili elektronskim medijima iznošenjem mišljenja o finansijskom instrumentu ili indirektno o izdavaocu, i to tako što je to lice prethodno zauzelo poziciju u tom finansijskom instrumentu i ostvarivalo korist nakon uticaja koje je iznošenje mišljenja imalo na cenu tog instrumenta, a da istovremeno javnosti nije objavilo postojanje sukoba interesa na odgovarajućii efikasan način.

Ovlašćena banka je dužna da, na osnovu dostupnih podataka, obavesti Komisiju o slučajevima za koje opravdano sumnja da se radi o manipulacijama i zloupotrebi tržišta a prema pokazateljima koje je Komisije propisala uzimajući u obzir specifične okolnosti svakog pojedinačnog slučaja

8.2 Zabrana širenja neistinitih informacija

Zaposlenima u Ovlašćenoj banci zabranjeno je da šire informacije kojima se stvara privid o činjenicama i okolnostima koje utiču ili mogu uticati na cenu finansijskih instrumenata, na učesnike, na stanje ili kretanje na organizovanom tržištu, a sa namerom da se jedno ili više lica podstaknu na to da zaključe ili da ne zaključe ugovore o prometu finansijskih instrumenata ili da ostvare, odnosno uzdrže se od ostvarivanja prava koja su u vezi sa finansijskim instrumentima.

9 Postupanje po pritužbama klijenata

Kreditna institucija, čiji je Ovlašćena banka deo, ima posebne politike i procedure koje se odnose na postupanje po pritužbama i reklamacijama klijenata..

10 Etički kodeks

10.1 Osnovna načela profesionalne etike

Ovlašćena banka i svi zaposleni u Ovlašćenoj banci dužni su da se u svom radu i ponašanju, pri obavljanju delatnosti, pridržavaju sledećih osnovnih načela profesionalne etike:

1) Zaštita ugleda struke

Ovlašćena banka je dužna da postupa u skladu sa načelima i pravilima etičkog kodeksa profesionalnog – strukovnog udruženja, kao i da na regulisanom tržištu, MTP, ili OTC tržištu finansijskih instrumenata postupa i posluje tako da ne šteti svom ugledu, kao ni ugledu celokupne delatnosti.

2) Staranje o unapređenju struke

Ovlašćena banka se stara o stručnom obrazovanju i usavršavanju zaposlenih u Ovlašćenoj banci, kao i o unapređenju celokupne brokersko-dilerske delatnosti i razvoju finansijskih instrumenata, kao i finansijskog tržišta u celini.

3) Načelo postupanja sa pažnjom dobrog stručnjaka

Ovlašćena banka, prilikom obavljanja poslova koji su mu, kao ovlašćenom učesniku, poverili klijenti, postupa sa pažnjom dobrog stručnjaka.

4) Načelo jednakog tretmana svih klijenata

Ovlašćena banka ne stavlja ni jednog klijenta u privilegovan položaj u odnosu na druge klijente, odnosno dužno je da sve klijente tretira na isti način.

5) Načelo osiguranja prava i interesa klijenata

Ovlašćena banka, prilikom obavljanja poslova koje su mu, kao ovlašćenom učesniku, poverili klijenti, u svemu vodi računa o interesima svojih klijenata i štiti njihove interese.

6) Načelo obaveštavanja klijenata

Ovlašćena banka, po svom najboljem saznanju, a na način regulisan ugovorom sa klijentom, redovno obezbeđuje tačne i pouzdane informacije klijentu o stanju na organizovanom tržištu finansijskih instrumenata i o pojedinim finansijskim instrumentima, kao i druge informacije koje bi mogle uticati na klijentove odluke u vezi poslovanja sa finansijskim instrumentima, s tim što je na isti način dužno da postupa i prema licima sa kojima još nije uspostavilo poslovni odnos.

7) Načelo poverenja

Ovlašćena banka i zaposleni u Ovlašćenoj banci odnos sa klijentom zasnivaju na međusobnom poverenju, koje Ovlašćena banka odnosno zaposleni ne smeju izneveriti ili zloupotrebiti.

10.2 Spečavanje nelojalne konkurencije

Ovlašćena banka neće samostalno inicirati zaključivanje poslovnog odnosa sa klijentima za koje zna da su u poslovnom odnosu sa drugim investicionim društvom.

Ovlašćena banka je dužna da, prilikom zaključenja novog poslovnog odnosa na inicijativu klijenta, posebno upozori klijenta na ovu odredbu etičkog kodeksa, kao i da traži od klijenta tačan podatak o tome da li klijent jeste ili je bio u poslovnom odnosu sa drugim investicionim društvom

10.3 Manipulativne radnje

Zaposleni u Ovlašćenoj banci ne smeju na bilo koji način vršiti manipulacije na tržištu, niti navoditi druga lica da to čine u cilju veštačkog formiranja cene finansijskih instrumenata, što, pored ostalog, podrazumeva i sledeće aktivnosti:

- 1) sukcesivno obavljanje transakcija po višim ili nižim cenama kojima se na nekorektan način utiče na formiranje cena finansijskih instrumenata;
- 2) formiranje bilo kakvog zajedničkog fonda, preko koga bi se moglo uticati na formiranje nerealne tržišne cene radi ostvarivanja dobiti;

- 3) obavljanje transakcija u kojima finansijski instrumenati ne menjaju vlasnike;
- 4) stvaranje netačne predstave o aktivnosti trgovine finansijskih instrumenata izvršavanjem niza transakcija kako bi se druga lica navela na kupovinu ili prodaju istih;
- 5) navođenje drugih lica na kupovinu ili prodaju finansijskih instrumenata uz obrazloženje da se očekuje porast ili pad cena finansijskih instrumenata zbog operacija koje se planiraju na tržištu u cilju obaranja ili podizanja cene istih;
- 6) navođenje drugih lica na kupovinu ili prodaju finansijskih instrumenata iznošenjem podataka za koje se zna ili se pretpostavlja da su netačni.

10.4 Iznošenje neistinitih podataka

Zaposleni u Ovlašćenoj banci ne smeju :

- 1) iznositi podatke u vezi trgovine na regulisanom tržištu, MTP-u ili OTC-u koji su neistiniti, istinite podatke iskrivljavati ili ih namerno izostavljati;
- 2) učestvovati u poslu ili aktivnosti koja se vrši sa ciljem da se prevari lice koje se bavi kupovinom ili prodajom finansijskih instrumenata;
- 3) vršiti aktivnosti koje su u suprotnosti sa poslovanjem Ovlašćene banke;
- 4) iznositi netačne podatke i informacije o Ovlašćenoj banci.

10.5 Poslovna tajna

Uprava i zaposleni u Ovlašćenoj banci su dužni da čuvaju kao poslovnu tajnu:

- 1) insajderske i poverljive informacije koje saznaju u obavljanju svog posla i koje bi mogle uticati na cenu finansijskih instrumenata;
- 2) podatke o klijentu, stanju i prometu na računima klijenata, informacije o uslugama koje pružaju klijentima kao i druge podatke za koje su saznali u obavljanju poslova Ovlašćene banke i ne smeju ih saopštavati trećim licima, koristiti ih ili trećim licima omogućiti da ih koriste.

Izuzetno od odredbe stava 1. ove tačke, podaci se mogu saopštavati i stavljati na uvid trećim licima samo:

- 1) na osnovu pismenog odobrenja klijenta;
- 2) prilikom nadzora zakonitosti poslovanja, koji vrši ovlašćeno lice Komisije Centralni registar ili organizator tržišta;
- 3) na osnovu naloga suda;
- 4) na osnovu naloga organa koji se bavi sprečavanjem pranja novca ili finansiranja terorizma;
- 5) na osnovu naloga drugog nadležnog državnog organa.

Ovlašćena banka Pravilnikom o poslovnoj tajni uređuje način na koji se obezbeđuje da zaposleni i članovi Uprave u Ovlašćenoj banci postupaju u skladu sa načelima sigurnog i dobrog poslovanja, a posebno:

- 1) način na koji su dužni da postupaju kada kupuju i prodaju finansijske instrumente za sopstveni račun;
- 2) koji se podaci smatraju poslovnom tajnom i način zaštite tih podataka.

Zaposleni u Ovlašćenoj banci se upoznaju sa sadržajem Pravilnika o poslovnoj tajni pre početka obavljanja svojih poslova i potpisuju Izjavu o obavezi čuvanja poslovne tajne kojom potvrđuju da su pročitali Pravilnik o poslovnoj tajni, da su u potpunosti upoznati s obavezom čuvanja poslovne tajne, kao i da su saglasni da ih odredbe Pravilnika obavezuju.

Obaveza čuvanja poslovne tajne traje i posle prestanka vršenja funkcije odnosno radnog odnosa sve dok se određeni podaci smatraju poslovnom tajnom.

10.6 Saopštavanje informacija klijentima

Zaposleni u Ovlašćenoj banci mogu voditi razgovor sa klijentima o informacijama koje su objavljene u okviru trgovine na regulisanom tržištu, MTP-u ili OTC-u ako se u razgovoru navede izvor tih informacija.

10.7 Preporuke

Preporuka je istraživanje ili druga informacija kojom se izričito ili prećutno preporučuje ili predlaže strategija ulaganja u pogledu jednog ili više finansijskih instrumenata, odnosno izdavalaca finansijskih instrumenata, uključujući svako mišljenje o trenutnoj ili budućoj vrednosti i ceni tih instrumenata namenjenih distribucionom kanalu ili javnosti.

Pod izričitim preporučivanjem ili predlaganjem strategije ulaganja smatraće se preporuke kao što su: „kupiti“, „prodati“ ili „držati“.

Pod prećutnim preporučivanjem ili predlaganjem strategije ulaganja smatraće se svako upućivanje na ciljanu cenu ili slično postupanje.

Ovlašćena banka će obezbediti da se u svakoj preporuci na jasan i vidljiv način navede identitet lica odgovornog za njenu izradu, a posebno ime i naziv radnog mesta lica koje je pripremila preporuku, naziv i sedište pravnog lica odgovornog za predmetnu preporuku i telo nadležno za nadzor pravnog lica.

Ovlašćena banka je u obavezi da obelodani sve odnose i okolnosti za koje se u razumnoj meri može očekivati da će narušiti objektivnost preporuke, posebno kada Ovlašćena banka i sa njom povezana lica imaju značajan finansijski interes u jednom ili više finansijskih instrumenata koji su predmet preporuke ili značajan sukob interesa u odnosu na izdavaoca na koga se preporuka odnosi.

Kada je davalac preporuke drugo lice, nepovezano sa Ovlašćenom bankom odnosno kreditnom institucijom čiji je Ovlašćena banka organizacioni deo, primenjuju se odredbe relevantnih propisa.

Obelodanjivanje iz st. 4. tačke 10.7 Preporuke, treba da bude sadržano u samoj preporuci, a u slučaju kada bi ono bilo nesrazmerno u odnosu na obim distribuirane preporuke, dovoljno je u samoj preporuci na jasan i vidljiv način uputiti na mesto gde javnost direktno i jednostavno može pristupiti takvim informacijama.

Preporuke koje zaposleni u Ovlašćenoj banci daju klijentima moraju biti razumno obrazložene.

Ovlašćena banka dužna je da u preporuci osigura:

- 1) da se činjenice jasno razlikuju od tumačenja, procena, mišljenja i ostalih vrsta nečinjeničnih informacija;
- 2) da su svi izvori pouzdani, odnosno kada postoji ikakva sumnja u pouzdanost izvora, da je to jasno navedeno;
- 3) da su sva predviđanja, prognoze i ciljane cene jasno označeni kao takvi i da su navedene značajne pretpostavke na kojima se iste zasnivaju.

Ovlašćena banka će obezbediti da preporuka sadrži najmanje sledeće podatke:

- 1) da su istaknuti svi značajni izvori informacija koji su bili korišćeni kao osnov preporuke, uključujući i naziv izdavaoca na kojeg se preporuka odnosi, kao i podaci da li je sadržaj preporuke bio poznat tom izdavaocu, te nakon toga, a pre objavljivanja ista promenjena
- 2) da svaki osnov procene ili metodologija korišćena za procenu finansijskog instrumenta ili izdavaoca finansijskog instrumenta ili za određivanje ciljane cene za finansijski instrument, mora biti prikazan na sažet način;
- 3) da je značenje svake preporuke (kao što je »kupiti«, »prodati« ili »držati«) koje može obuhvatati vremensko razdoblje ulaganja na koje se preporuka odnosi, na odgovarajući način objašnjeno, te da je navedeno svako odgovarajuće upozorenje o riziku, uključujući analizu osetljivosti relevantnih pretpostavki;

- 4) naznaku iz koje je vidljiva planirana učestalost ažuriranja preporuke, ako takva postoji, i svake važne promene prethodno najavljene politike obelodanjivanja preporuke
- 5) da je datum kad je preporuka prvi put puštena u distribuciju naveden na jasan i vidljiv način, kao i relevantan datum i vreme za svaku navedenu cenu finansijskog instrumenta
- 6) kad se preporuka razlikuje od ranije preporuke za isti finansijski instrument ili izdavaoca izdate tokom dvanaestomesečnog razdoblja koje je neposredno prethodilo objavljivanju, ova promena i datum ranije preporuke moraju biti jasno i vidljivo navedeni.

Ovlašćena banka će u preporuci jasno i vidljivo da objavi sledeće informacije o interesima i sukobima interesa:

- 1) značajno učešće u kapitalu koji postoje između Ovlašćene banke, odnosno kreditne institucije čiji je Ovlašćena banka organizacioni deo odnosno lica povezanog sa Ovlašćenom bankom i izdavaoca s druge strane. Ovo značajno učešće u kapitalu obuhvata najmanje sledeće situacije: učešće u kapitalu veće od 1% ukupnog izdatog akcijskog kapitala izdavaoca, ili kada izdavalac drži učešće u kapitalu veće od 1% ukupnog izdatog akcijskog kapitala Banke ili svakog povezanog lica;
- 2) druge značajne finansijske interese koje Ovlašćena banka ili svako povezano pravno lice ima u odnosu na izdavaoca;
- 3) izjavu da je Ovlašćena banka ili svako povezano pravno lice market mejker izdavaoca, kada je to primenjivo;
- 4) izjavu da je tokom prethodnih dvanaest meseci Ovlašćena banka ili bilo koje povezano pravno lice pružilo investicione usluge bilo koje objavljene ponude finansijskih instrumenata izdavaoca, kada je to primenjivo;
- 5) izjavu da je Ovlašćena banka ili svako povezano pravno lice stranka u bilo kom drugom sporazumu sa izdavaocem koji se odnosi na pružanje usluga investicionog bankarstva, osim ako bi to značilo objavljivanje poverljivih informacija, a da je sporazum bio na snazi prethodnih dvanaest meseci ili je tokom istog vremenskog perioda doveo do plaćanja naknade ili obećanja da će naknada biti plaćena, kada je to primenjivo;
- 6) izjavu da je Ovlašćena banka ili svako povezano pravno lice stranka sporazuma sa izdavaocem koji se odnosi na izradu preporuke, kada je to primenjivo.

Ovlašćena banka je dužna da prilikom davanja preporuka ispoštuje formu i sadržinu propisanu Zakonom i Pravilnikom Komisije koji reguliše davanje preporuka.

Zaposleni u Ovlašćenoj banci ne smeju imati udeo u dobiti iz poslova koje su obavili za svoje klijente, niti po tom osnovu obećavati ili davati bilo kakve garancije.

Komisija vrši nadzor nad poštovanjem odredaba ovog poglavlja u svrhu sprečavanja i otkrivanja delatnosti koje predstavljaju zloupotrebu tržišta i pridržavanja obaveza propisanih odredbama ovog poglavlja.

10.8 Snimanje telefonskih razgovora

Ovlašćena banka može snimati telefonske razgovore svojih zaposlenih sa klijentima pod uslovima i na način regulisan Zakonom, a naročito Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti i podzakonskim aktima, s tim što je Ovlašćena banka dužna da sa ovim upozna klijenta.

Svako zaposleno lice u Ovlašćenoj banci je dužno da lice koje nije poznato sa odlukom iz stava 1. ove tačke na početku telefonskog razgovora upozori da se razgovor snima.

10.9 Sprečavanje sukoba interesa

U cilju sprečavanja sukoba interesa Ovlašćene banke i njenih klijenata, članovi Uprave i zaposleni u Ovlašćenoj banci su dužni da daju podatke o svom vlasništvu nad finansijskim instrumentima Službi kontrole usklađenosti banke sa propisima Erste Bank a.d. Novi Sad.

Lica iz stava 1. ove tačke dužna su da dostave obaveštenje Ovlašćenoj banci u pisanom obliku o svojoj nameri da kupuju ili prodaju hartije od vrednosti istog dana pre ispostavljanja naloga za kupovinu odnosno

prodaju finansijskih instrumenata na regulisanom tržištu, MTP ili OTC tržištu, a radi sprečavanja insajderske trgovine i manipulacije tržištem.

Obaveštenje o nameri kupovine ili prodaje finansijskih instrumenata po pravilu sadrži: CFI kod i ISIN broj, vrstu, količinu i cenu finansijskih instrumentima .

Kreditna institucija čiji je Ovlašćena banka organizacioni deo je donela i implementirala politike i procedure u oblasti sprečavanja sukoba interesa kojima se detaljno reguliše ova oblast

10.10 Primanje poklona

Zaposleni u Ovlašćenoj banci ne smeju primati niti davati poklone, osim onih koji se daju u marketinške svrhe, i koji su uobičajeni u poslovnom svetu.

Kreditna institucija čiji je Ovlašćena banka organizacioni deo je donela i implementirala Politiku o poklonima kojima je detaljno regulisana ova oblast.

10.11 Dopunski rad

Zaposleni u Ovlašćenoj banci dužni su da od kreditne institucije čiji su deo pribave pisanu saglasnost za obavljanje dopunskog rada kod drugih lica.

Dopunski rad kod drugih lica ne može biti iz delokruga rada brokera, portfolio menadžera, investicionih savetnika i ostalih zaposlenih Ovlašćene banke, niti na bilo koji način u vezi sa obavljanjem trgovine na regulisanom tržištu, MTP ili OTC tržištu.

Lice koje rukovodi Ovlašćenom bankom ne može zaključivati ugovor o dopunskom radu sa drugim učesnicima na finansijskom tržištu i drugim pravnim licima.

10.12 Javna saopštenja i oglašavanje

Saopštenje vezano za obavljanje poslova Ovlašćene banke namenjeno javnosti ili klijentima može dati samo lice koje je za to ovlašćeno.

Sve informacije, uključujući i marketinške, koje Ovlašćena banka upućuje klijentima i potencijalnim klijentima moraju biti istinite, jasne i da ne dovode u zabludu, a marketinški materijal mora biti jasno označen kao takav.

Informacije iz stava 2. ove tačke:

- 1) sadrže poslovno ime i sedište Ovlašćene banke;
- 2) ne smeju da naglašavaju potencijalne koristi od usluge ili finansijskog instrumenta, bez istovremenog nepristrasnog upozorenja na rizike u vezi sa njima;
- 3) ne smeju da prikrivaju, umanjuju ili čine neshvatljivim važne pojedinosti, navode ili upozorenja;
- 4) ne smeju da sadrže naziv nekog nadležnog organa na način koji bi navodio ili sugerisao odobravanje instrumenta ili usluge društva od strane tog organa.

Ovlašćena banka je dužna da prilikom javnog oglašavanja, u komuniciranju sa medijima, kao i prilikom prezentacija svojih usluga, vodi računa o ugledu struke i interesima drugih ovlašćenih učesnika na tržištu finansijskih instrumenata, pa se u skladu sa tim ne smeju koristiti formulacije koje ističu Ovlašćenu banku, a eliminišu druge učesnike, kao na primer: «jedini, najbolji, bolji od drugih, isključivi i sl.

11 Obaveštavanje ovlašćene banke

Klijenti su dužni da, na zahtev Ovlašćene banke, dostavljaju informacije, podatke i izveštaje koje Ovlašćena banka smatra bitnim za zaštitu javnih interesa i interesa klijenata.

Klijenti su dužni da Ovlašćenu banku obaveste o svakoj promeni informacija i podataka iz stava 1. Ove tačke odmah, a najkasnije u roku od sedam (7) dana od dana nastanka promene.

Klijent-izdavalac finansijskih instrumenata dužan je da Ovlašćenoj banci dostavlja periodični i godišnji izveštaj o svom poslovanju i izveštaj o reviziji, a klijent-izdavalac dužničkih finansijskih instrumenata dostavlja i izveštaj Centra za bonitet.

Klijent iz stava 1. ove tačke dužan je da u pisanoj formi najmanje petnaest dana unapred ili, ako to nije moguće, odmah po nastaloj promeni obavesti Ovlašćenu banku o:

- 1) izmenama, odnosno dopunama akta o osnivanju i statuta;
- 2) promeni rukovodioca i drugih lica ovlašćenih za poslovanje sa Ovlašćenom bankom;
- 3) statusnim promenama;
- 4) sticanju, odnosno prestanku statusa klijenta kod drugog investicionog društva;
- 5) povećanju, odnosno smanjenju osnovnog kapitala;
- 6) promeni akcionara (onih koji imaju više od 10% akcija klijenta);
- 7) kada postoji mogućnost da klijent postane ili je već postao insolventan;
- 8) kada su prema klijentu preduzete mere od strane nadležnog organa;
- 9) kada je nad klijentom pokrenut postupak stečaja ili likvidacije;
- 10) drugim podacima bitnim za poslove koje Ovlašćena banka obavlja za račun klijenta.

11.1 Poveravanje poslova

Ovlašćena banka može drugom licu poveriti poslove koji se odnose na:

- 1) promociju njenih usluga;
- 2) davanje investicionih preporuka;
- 3) prijem i prenos naloga.

U slučaju poveravanja poslova, Ovlašćena banka je dužna da sklopi poseban ugovor sa pružaocem usluga i da vodi računa da pružalac usluga ispunjava uslove propisane pravilnikom Komisije kao i da preduzima sve neophodne mere koje mogu uticati na efikasno obavljanje poverenih poslova u skladu sa relevantnim propisima.

Ovlašćena banka je dužna da o zaključenom ugovoru obavesti Komisiju u roku od 7 dana od dana zaključenja..

12 Završne odredbe

Postupak za izmenu, odnosno dopunu Pravila poslovanja Ovlašćene banke mogu inicirati:

- 1) Izvršni odbor;
- 2) Upravni odbor.
- 3) Služba kontrole usklađenosti poslovanja banke sa propisima
- 4) Interna revizija

O pokrenutoj inicijativi za izmenu, odnosno dopunu Pravila poslovanja izjašnjava se Izvršni odbor Banke. Ako Izvršni odbor prihvati inicijativu, donosi odluku o sprovođenju postupka za izradu Nacrta o izmeni, odnosno dopuni Pravila poslovanja

Izvršni odbor Ovlašćene banke donosi Odluku o izmeni, odnosno dopuni Pravila poslovanja na način i po postupku koji su utvrđeni za njihovo donošenje.

Ovlašćena banka je dužna da za svaku izmenu ovih Pravila dobije prethodnu saglasnost Komisije za hartije od vrednosti.

Ovlašćena banka je dužna da o svakoj izmeni ovih Pravila obavesti klijente objavljivanjem na internet stranici Ovlašćene banke

Ovlašćena banka je dužna da omogući klijentima i potencijalnim klijentima uvid u Pravila poslovanja, Pravilnik o tarifi i njihove izmene u poslovnim prostorijama u kojima obavlja rad sa klijentima

Nakon dobijanja saglasnosti Komisije ova Pravila objavljuju se na internet stranici Ovlašćene banke.

Ova Pravila stupaju na snagu od osmog dana od objave na internet stranici Erste Bank A.D. Novi Sad.

Erste Bank A.D. Novi Sad

Izvršni odbor

Slavko Carić

Predsednik Izvršnog odbora

Jasna Terzić

Član Izvršnog odbora